

รายงานการเงินแผ่นดิน
(บทวิเคราะห์)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

กระทรวงการคลัง
กรมบัญชีกลาง

เมษายน ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ ขอบเขต	๑
๑.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ	๒
บทที่ ๒ รายงานการเงินแผ่นดินและบทวิเคราะห์ของรายงานการเงินแผ่นดิน	
๒.๑ การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน	๓
๒.๒ การจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน	๔
บทที่ ๓ การวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน	
๓.๑ การบริหารรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง	๕
๓.๑.๑ องค์ประกอบของรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง	๕
๓.๑.๒ การบริหารรายได้	๑๑
(๑) การเปรียบเทียบข้อมูลรายได้กับปีก่อน	๑๑
(๒) สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๑๓
(๓) ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๑๔
๓.๑.๓ การบริหารค่าใช้จ่าย	๑๕
(๑) การเปรียบเทียบข้อมูลค่าใช้จ่ายกับปีก่อน	๑๕
(๒) สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๑๘
(๓) ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๑๙
๓.๑.๔ การบริหารเงินคงคลัง	๒๐
(๑) การเปรียบเทียบข้อมูลเงินคงคลังกับปีก่อน	๒๐
(๒) สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๒๑
(๓) ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๒๒
๓.๒ การบริหารเงินลงทุน	๒๙
๓.๒.๑ องค์ประกอบของเงินลงทุน	๒๙
๓.๒.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลเงินลงทุนกับปีก่อน	๓๑
๓.๒.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๓๕
๓.๒.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๓๗
๓.๓ การบริหารที่ดินราชพัสดุ	๓๘
๓.๓.๑ องค์ประกอบของที่ดินราชพัสดุ	๓๘
๓.๓.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลที่ดินราชพัสดุกับปีก่อน	๓๙
๓.๓.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๔๑
๓.๓.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๔๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๓.๔ การบริหารหนี้สาธารณะ	๔๒
๓.๔.๑ องค์ประกอบของหนี้สาธารณะ	๔๒
๓.๔.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลหนี้สาธารณะกับปีก่อน	๔๓
๓.๔.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง	๔๔
๓.๔.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ	๔๕
บทที่ ๔ บทวิเคราะห์	
๔.๑ ภาพรวมของผลการดำเนินงานทางการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน	๔๙
๔.๒ ภาพรวมของฐานะการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน	๕๐
๔.๓ การดำเนินการของรัฐบาล	๕๑

บทที่ ๑
บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๕ บัญญัติให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ โดยให้กระทรวงการคลังเสนอรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พร้อมด้วยรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน เพื่อเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินขึ้นเพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะการเงินของแผ่นดิน ประกอบการนำเสนอรายงานการเงินแผ่นดินต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

๑.๒ วัตถุประสงค์

บทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นเพื่อสรุปภาพรวมของผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะการเงินของแผ่นดิน รวมทั้งวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงผลการดำเนินงานของแผ่นดินให้ผู้อ่านรายงานการเงินแผ่นดินทราบ

๑.๓ ขอบเขต

๑.๓.๑ รายงานการเงินแผ่นดินที่ใช้ในการจัดทำบทวิเคราะห์นี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน โดยใช้หลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) ซึ่งแสดงสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของรัฐบาล และรับรู้รายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่มีการรับและจ่ายเงินคงคลัง รวมทั้งรายการค่าใช้จ่ายและรายได้ค้างรับและปรับปรุงรายการเพิ่มเติมด้วยรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลที่ไม่มีการรับและจ่ายเงินคงคลัง

๑.๓.๒ การจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินนี้ ได้วิเคราะห์จากรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำหรับการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ

เพื่อนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมที่สำคัญประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน รวมทั้งนำเสนอการเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงานของแผ่นดิน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านรายงานการเงินแผ่นดินมีความเข้าใจในข้อมูลที่แสดงไว้ในรายงานการเงินแผ่นดินมากยิ่งขึ้น *กฤษณ์*

บทที่ ๒

รายงานการเงินแผ่นดินและบทวิเคราะห์ของรายงานการเงินแผ่นดิน

รายงานการเงินแผ่นดินจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ สำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน เพื่อให้ความมั่นใจว่ารายงานการเงินดังกล่าวจะสามารถแสดงผลการดำเนินงานของแผ่นดินในรอบระยะเวลาที่กำหนดได้ โดยมีหลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินดังนี้

๒.๑ การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

๒.๑.๑ เกณฑ์ในการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดิน

การจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐสำหรับบัญชีการเงินแผ่นดินและมาตรฐานการจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งใช้หลักเกณฑ์คงค้างแบบผสม (Modified Accrual Basis) โดยใช้ข้อมูลบัญชีชุดรัฐบาลเป็นหลักในการจัดทำ แสดงการรับจ่ายเงินคงค้างของรัฐบาลเป็นหลัก และรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่มีการรับและจ่ายเงินคงค้าง รวมทั้งรายการค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้ค้างรับ ปรับปรุงเพิ่มรายการด้วยรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลที่ไม่มีมีการรับและจ่ายเงินคงค้าง โดยการแสดงผลค่าใช้จ่ายเกณฑ์ราคาทุนเว้นแต่จะได้เปิดเผยวิธีการวัดมูลค่าไว้เป็นการเฉพาะในนโยบายการบัญชี

การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

- รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ที่รัฐบาลได้รับจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บรายได้แทนรัฐบาลเพื่อนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน โดยบันทึกรับรู้รายการเมื่อหน่วยงานที่จัดเก็บได้รับรายได้ โดยแสดงรายการรายได้แผ่นดินไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และเปิดเผยประเภทของรายได้แผ่นดินไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

- รายได้อื่น บันทึกรับรู้เมื่อเกิดรายได้นั้น โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนในการเกิดขึ้นของรายได้และสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

- รายจ่ายจากเงินงบประมาณ เป็นจำนวนเงินที่รัฐบาลได้จัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี บันทึกรับรู้เมื่อมีการจ่ายเงินงบประมาณหรือในปีที่มีการตั้งงบประมาณชดใช้เงินคงคลัง โดยแสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และเปิดเผยรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินแผ่นดิน

- ค่าใช้จ่ายอื่น บันทึกรับรู้เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายนั้น โดยมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนในการเกิดขึ้นของค่าใช้จ่ายและสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

- รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุน เงินให้กู้ และเงินกู้ของรัฐบาล บันทึกรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง *Accrual*

๒.๑.๒ ขอบเขตของข้อมูลในรายงานการเงินแผ่นดิน

รายงานการเงินแผ่นดินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลบัญชีที่กรมบัญชีกลางรวบรวมและประมวลจากรายการทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการรับ - จ่ายเงินที่หน่วยงานของรัฐบันทึกในระบบ New GFMS Thai ดังนี้

(๑) ใช้ข้อมูลบัญชีจากชุดรัฐบาลที่แสดงการรับจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลเป็นหลัก ซึ่งครอบคลุมถึงรายการที่เกิดจากรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐฝากไว้กับกระทรวงการคลัง

(๒) รวบรวมข้อมูลที่มีสาระสำคัญเฉพาะสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาลที่สำคัญมาปรับปรุงในบัญชีชุดรัฐบาล โดยข้อมูลเหล่านี้มาจากส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินราชพัสดุ ข้อมูลเกี่ยวกับเงินลงทุนของรัฐบาล และข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สาธารณะ

๒.๑.๓ หน่วยงานที่เสนอรายงานการเงินแผ่นดิน

หน่วยงานที่เสนอรายงานการเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย รายงานการเงินชุดรัฐบาล ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลางในฐานะหน่วยงานกลางที่ดูแลเงินคงคลังของประเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงรายการที่เกิดจากรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานของรัฐฝากไว้กับกระทรวงการคลัง และรวบรวมข้อมูลการเงินที่สำคัญของส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินของรัฐบาล ได้แก่ ที่ดินราชพัสดุที่อยู่ในความดูแลของกรมธนารักษ์ เงินลงทุนที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และเงินกู้ที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

๒.๒ การจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน

๒.๒.๑ ส่วนราชการที่ทำหน้าที่บริหารจัดการแทนรัฐบาล ได้แก่ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กรมธนารักษ์ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และกรมบัญชีกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงการคลัง ได้วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

๒.๒.๒ กรมบัญชีกลางรวบรวมข้อมูลและจัดทำบทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในภาพรวม โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานทางการเงินและฐานะการเงินของแผ่นดินปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กับ พ.ศ. ๒๕๖๖

บทที่ ๓

การวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน

๓.๑ การบริหารรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน ๓,๔๘๐,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท และพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๒๒,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓,๖๐๒,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณได้รับงบประมาณเพียงพอในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยมีประมาณการรายได้สุทธิ จำนวน ๒,๗๙๗,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท และกำหนดวงเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ จำนวน ๘๐๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน จะแสดงถึงรายได้แผ่นดินที่รัฐบาลได้รับจากหน่วยงานของรัฐ ที่ได้นำเงินส่งให้กระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และรายได้อื่นที่เกิดขึ้น จากการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

๓.๑.๑ องค์ประกอบของรายได้ ค่าใช้จ่าย และเงินคงคลัง

รายได้

รายได้ หมายถึง รายได้แผ่นดินที่หน่วยงานของรัฐนำส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังที่ ๑ ของกระทรวงการคลัง ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย กับรายได้อื่นที่เกิดจากการรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดิน เป็นรายได้ที่รัฐบาลได้รับจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บรายได้แทนรัฐบาล รายได้แผ่นดิน ประกอบด้วย รายได้แผ่นดินประเภทภาษี และรายได้แผ่นดินที่ไม่ใช่ภาษี ได้แก่ รายได้จากขายสิ่งของและบริการ รายได้จากรัฐพาณิชย์ และรายได้อื่น โดยรัฐบาลแสดงรายได้แผ่นดินในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน และแสดงรายการแยกออกเป็นรายการรายได้แผ่นดินจากหน่วยงานราชการเงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน โดยเปิดเผยประเภทของรายได้แผ่นดินไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงินดังนี้

๑. รายได้ของรัฐบาล แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑.๑ รายได้จากภาษีอากร (Tax revenue) หมายถึง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่ให้จัดเก็บภาษีอากรนั้น

๑.๑.๑ ภาษีทางตรง ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม และภาษีมรดก

๑.๑.๒ ภาษีการขายทั่วไป ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์

๑.๑.๓ ภาษีการขายเฉพาะ แบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ ภาษีโภคภัณฑ์ภายใน และภาษีทรัพยากรธรรมชาติ

(๑) ภาษีโภคภัณฑ์ภายใน ได้แก่ ภาษีรถจักรยานยนต์ ภาษีสุรา และแอสแตมปีสุรา ภาษีเบียร์ ภาษีเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ ภาษียาสูบและแอสแตมปียาสูบ ภาษีน้ำมัน และผลิตภัณฑ์น้ำมัน ภาษีสรรพสามิตจากการนำเข้า ภาษีรถยนต์ ภาษีผลิตภัณฑ์เครื่องหอมและเครื่องสำอาง ภาษีสถานบริการ ค่าธรรมเนียมประทับตราไฟ และภาษีเบตเตอรี

(๒) ภาษีทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ อากรการประมง ค่าภาคหลวงไม้สัก ค่าภาคหลวงไม้กระยาเลย ค่าภาคหลวงพิน ถ่าน และของป่าอื่น ๆ ค่าภาคหลวงแร่ ค่าภาคหลวงน้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ

๑.๑.๔ ภาษีสินค้าเข้า - ออก แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ อากรขาเข้า และอากรขาออก

๑.๑.๕ ภาษีลักษณะการอนุญาต แบ่งออกเป็น ๑๓ ลักษณะ คือ ค่าใบอนุญาตอื่น ด้านสรรพสามิต ค่าใบอนุญาตด้านป่าไม้ ค่าใบอนุญาตยาง ค่าใบอนุญาตต่างด้าว ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต วิศุคมนาคน ค่าใบอนุญาตการพนัน ค่าใบอนุญาตอาวุธปืนและดอกไม้เพลิง ค่าใบอนุญาตอื่นด้านมหาดไทย ค่าใบอนุญาตสาธารณสุข ค่าใบอนุญาตน้ำบาดาล ค่าใบอนุญาตสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ค่าใบอนุญาต ประกอบกิจการคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น และภาษีลักษณะอนุญาตอื่น

๑.๒ ค่าขายสิ่งของและบริการ ได้แก่ ค่าขายอสังหาริมทรัพย์ ค่าขายผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ ค่าขายหนังสือราชการ ค่าขายสิ่งของอื่น (เช่น ค่าขายของกลาง ค่าขายผลิตผลจากการวิจัย ค่าขายของเบ็ดเตล็ด ค่าซื้อเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น) เงินค่าบริการ (ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมลักษณะต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียม จดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนการค้า เป็นต้น) และค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์

๑.๓ รายได้จากรัฐพาณิชย์ แบ่งออกเป็น ๘ ลักษณะ คือ รายได้จากองค์การของรัฐ สาขาบริการสาธารณสุข โภค รายได้จากองค์การของรัฐสาขาคมนาคมและการขนส่ง รายได้จากองค์การของรัฐ สาขาอุตสาหกรรม รายได้จากองค์การของรัฐสาขาเกษตรกรรมและทรัพยากรธรรมชาติ รายได้จากองค์การของรัฐ สาขาพาณิชย์กรรมและบริการ รายได้เงินปันผล รายได้จากโรงงานยาสูบ และรายได้จากสำนักงาน สลากกินแบ่งรัฐบาล

๑.๔ รายได้อื่น แบ่งออกเป็น ๓ ลักษณะ คือ แอสแตมปีสุราและค่าปรับ (เช่น ค่าปรับ ภาษีอากร ค่าปรับสุรา ค่าปรับเปรียบเทียบคดี เป็นต้น) รับเงินคืน (เช่น เงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน เงินกู้รับคืน เงินชดใช้ค่าเสียหายจากการละเมิด เป็นต้น) และรายได้เบ็ดเตล็ด (เช่น ค่าต่ออายุสัมปทานปิโตรเลียม และผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษจากสัมปทานปิโตรเลียม ส่วนแบ่งกำไรปิโตรเลียม เงินรับจากการทำเหรียญกษาปณ์ ดอกเบี้ย ค่าจำหน่ายพันธบัตร เป็นต้น)

๒. รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง

รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง เป็นรายได้ที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บแทนรัฐบาล และได้นำส่งคลังแล้ว ต่อมาภายหลังตรวจสอบพบว่ารายการดังกล่าวมีการนำส่งเงินเกิน หรือส่งผิดประเภท หรือส่งซ้ำ ทำให้ต้องถอนคืนเงินรายได้แผ่นดิน โดยได้แสดงรายการรายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลังเป็นรายการหัก จากรายการรายได้แผ่นดินในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๓. ส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย

ส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย หมายถึง รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เนื่องจากการปรับมูลค่าพันธบัตร ซึ่งจะทยอยตัดจำหน่ายไปตลอดอายุพันธบัตร หากจำนวนส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรมีนัยสำคัญ ให้รับรู้ดอกเบี้ยจ่ายหรือลดดอกเบี้ยจ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีตลอดอายุพันธบัตรด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยทบต้น (Effective Interest Method) หรือวิธีเส้นตรง

การคำนวณส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยทบต้นนั้น มีการคิดลดเงินที่จะต้องจ่ายในอนาคตทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน ณ วันที่ออกพันธบัตร และทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานจนครบอายุพันธบัตร โดยใช้อัตราดอกเบี้ยในตลาด อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยในตลาดมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้การคำนวณหามูลค่าปัจจุบันทำได้ยาก ในการคำนวณหามูลค่าปัจจุบันของพันธบัตร จึงใช้อัตราดอกเบี้ยในตลาด ณ วันที่ออกพันธบัตรเป็นอัตราคิดลดตลอดอายุพันธบัตร และให้แสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๔. กำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน

กำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ จะบันทึกกำไร/ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเมื่อมีการชำระเงินของรายการที่เป็นตัวเงิน หรือเมื่อมีการจัดทำรายงานการเงินและให้แสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๕. รายได้อื่น

รายได้อื่น หมายถึง รายได้ประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น รัฐบาลจะบันทึกรับรู้รายได้อื่นเมื่อเกิดรายได้ และเข้าเกณฑ์การรับรู้รายได้ และแสดงรายการดังกล่าวในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยประเภทของรายได้อื่นไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย หมายถึง รายจ่ายตามงบประมาณปีปัจจุบันและรายจ่ายจากเงินกันไว้เบิกเหลือในปี และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดจากการรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ทั้งนี้ จะรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินเมื่อประโยชน์เชิงเศรษฐกิจลดลงเนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และเมื่อสามารถวัดมูลค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ลดลงได้อย่างน่าเชื่อถือ หรืออีกนัยหนึ่งการรับรู้ค่าใช้จ่ายจะเกิดขึ้นพร้อมการรับรู้ส่วนที่ลดลงของสินทรัพย์หรือส่วนที่เพิ่มขึ้นของหนี้สิน

ประเภทของค่าใช้จ่าย

๑. รายจ่ายจากเงินงบประมาณ

รายจ่ายจากเงินงบประมาณ หมายถึง จำนวนเงินที่รัฐบาลได้จัดสรรให้แก่หน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายจ่ายตามงบประมาณประกอบด้วย รายจ่ายเงินงบประมาณเพื่อหน่วยงาน และรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง รายจ่ายเงินงบประมาณเพื่อหน่วยงาน หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับแต่ละหน่วยงานของรัฐ เช่น งบบุคลากร งบดำเนินงาน งบลงทุน เป็นต้น รายจ่ายเพื่อชดใช้

เงินคงคลัง หมายถึง รายจ่ายที่จ่ายชดใช้เงินคงคลังในกรณีที่หน่วยงานของรัฐใช้จ่ายเงินจากเงินคงคลังไปก่อน ที่กฎหมายอนุญาตให้จ่าย ให้รัฐบาลรับรู้รายการรายจ่ายเงินงบประมาณเพื่อหน่วยงานเมื่อมีการจ่ายเงิน และรับรู้รายการรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังในปีที่มีการตั้งงบประมาณชดใช้ และให้แสดงรายการดังกล่าว ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน

๒. เงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน

เงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน หมายถึง จำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายที่หน่วยงานของรัฐ เบิกจากคลังไปแล้วและไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมด หรือจ่ายไปแล้วแต่ถูกเรียกคืน โดยได้นำส่งคลังก่อนสิ้นปี งบประมาณที่ขอเบิก รายการเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืนให้แสดงไว้เป็นรายการหักจากรายการรายจ่าย จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๓. ดอกเบี้ยจ่าย

ดอกเบี้ยจ่าย หมายถึง ค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้เนื่องจากการใช้ประโยชน์ จากเงินหรือเงินทุน รัฐบาลจะรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา รายการดอกเบี้ยจ่าย ให้แสดงไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๔. ค่าธรรมเนียมเงินกู้

ค่าธรรมเนียมเงินกู้ หมายถึง จำนวนเงินค่าธรรมเนียมการจัดการเกี่ยวกับการกู้ยืมเงิน ของรัฐบาล รายการค่าธรรมเนียมเงินกู้ ให้แสดงไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

๕. ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ

ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลจ่ายเป็นเงินอุดหนุน หรือจ่ายเป็นเงินช่วยเหลือให้แก่หน่วยงานภาครัฐอื่น โดยไม่ได้รับผลตอบแทนทางการเงิน หรือบริการใด เป็นการแลกเปลี่ยน โดยรับรู้รายการค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ เมื่อเงินอุดหนุนหรือเงินช่วยเหลือ ได้รับอนุมัติให้จ่ายแก่หน่วยงานภาครัฐอื่นแล้ว รายการค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ ให้แสดง ไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยรายละเอียดค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ ไว้ในหมายเหตุประกอบรายงานการเงิน

๖. ค่าใช้จ่ายอื่น

ค่าใช้จ่ายอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น จะรับรู้ ค่าใช้จ่ายอื่น เมื่อเกิดค่าใช้จ่ายนั้น และเข้าเกณฑ์การรับรู้ค่าใช้จ่าย รายการดังกล่าวให้แสดงไว้ในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเปิดเผยประเภทและรายละเอียดของค่าใช้จ่ายอื่นไว้ในหมายเหตุประกอบ รายงานการเงิน

เงินคงคลัง

เงินคงคลัง หมายถึง เงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่รัฐบาลมีไว้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานของรัฐบาล ประกอบด้วย

๑. เงินคงคลัง ณ ธนาาคารแห่งประเทศไทย เป็นบัญชีเงินฝากกระแสรายวันที่กระทรวงการคลังเปิดบัญชีไว้กับธนาาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง เพื่อฝากเงินของรัฐบาลที่มีไว้เพื่อการใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล และจ่ายเงินนอกงบประมาณที่เป็นภาระผูกพันที่ต้องจ่ายคืนตามคำขอ ได้แก่ เงินฝากกระทรวงการคลังของหน่วยงานของรัฐ

๒. ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ ณ กรมธนารักษ์

๓. เงินฝากธนาาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นบัญชีเงินฝากธนาาคารของกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลังจังหวัดที่เปิดไว้เพื่อรับเงินจากหน่วยงานของรัฐที่นำเงินส่งให้กระทรวงการคลัง

๔. เช็คฝากรอเรียกเก็บ เป็นรายการเช็คที่กรมบัญชีกลางและสำนักงานคลังจังหวัดได้รับจากหน่วยงานของรัฐที่นำส่งให้กระทรวงการคลัง

การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และ ๒๕๖๖ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทบกับเงินคงคลัง โดยใช้การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) ในการเปรียบเทียบข้อมูล

ผลการดำเนินงานทางการเงินของแผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และ ๒๕๖๖

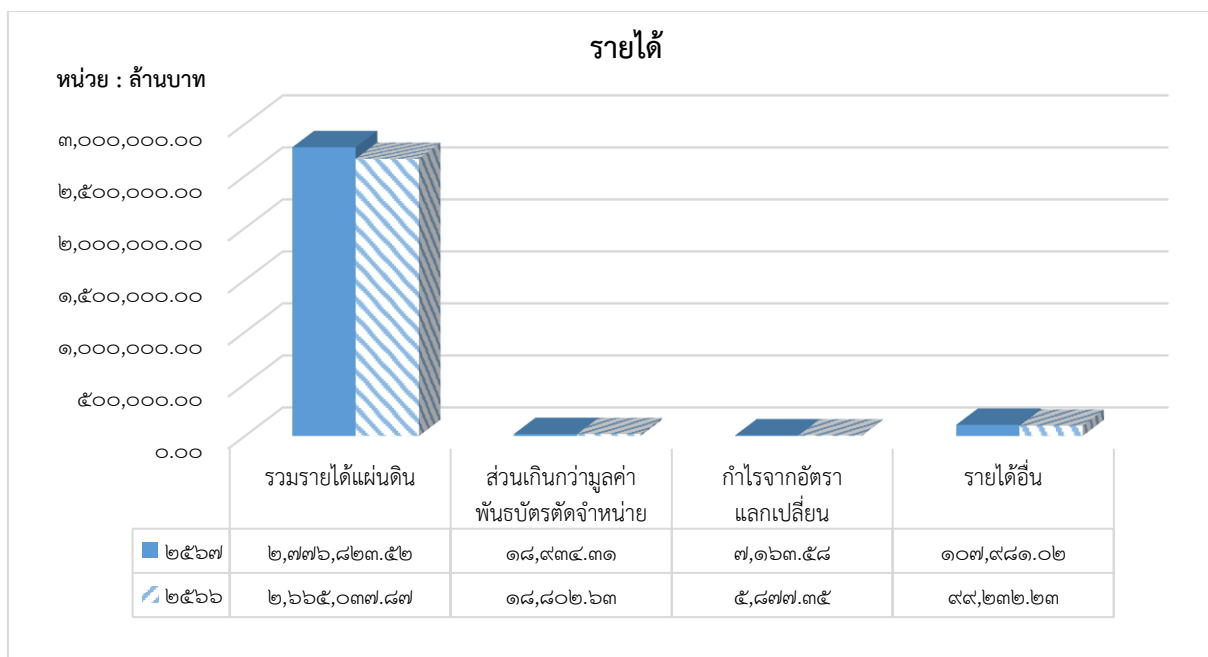
	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้				
รายได้แผ่นดินจากหน่วยงาน เงินนำส่งกำไรและเงินปันผล ของแผ่นดิน	๓,๐๖๓,๔๗๗.๖๙	๒,๙๙๑,๒๔๒.๐๔	๗๒,๒๓๕.๖๕	๒.๔๑
รวมรายได้แผ่นดิน	๓,๒๘๒,๐๒๓.๖๒	๓,๑๕๙,๐๐๐.๘๑	๑๒๓,๐๒๒.๘๑	๓.๘๙
<u>หัก</u> รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	๕๐๕,๒๐๐.๑๐	๔๙๓,๙๖๒.๙๔	๑๑,๒๓๗.๑๖	๒.๒๗
รวมรายได้แผ่นดินทั้งสิ้น	๒,๗๗๖,๘๒๓.๕๒	๒,๖๖๕,๐๓๗.๘๗	๑๑๑,๗๘๕.๖๕	๔.๑๙
ส่วนเกินกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย	๑๘,๙๓๔.๓๑	๑๘,๘๐๒.๖๓	๑๓๑.๖๘	๐.๗๐
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	๗,๑๖๓.๕๘	๕,๘๗๗.๓๕	๑,๒๘๖.๒๓	๒๑.๘๘
รายได้อื่น	๑๐๗,๙๘๑.๐๒	๙๙,๒๓๒.๒๓	๘,๗๔๘.๗๙	๘.๘๒
รวมรายได้ทั้งสิ้น	๒,๙๑๐,๙๐๒.๔๓	๒,๗๘๘,๙๕๐.๐๘	๑๒๑,๙๕๒.๓๕	๔.๓๗
ค่าใช้จ่าย				
รายจ่ายจากเงินงบประมาณ จากหน่วยงาน	๓,๑๑๘,๑๘๒.๐๗	๓,๐๐๔,๕๑๖.๙๕	๑๑๓,๖๖๕.๑๒	๓.๗๘
<u>หัก</u> เงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน	๕,๙๗๓.๖๘	๓,๑๘๗.๑๗	๒,๗๘๖.๕๑	๘๗.๔๓
ดอกเบี้ยจ่าย	๓,๑๑๒,๒๐๘.๓๙	๓,๐๐๑,๓๒๙.๗๘	๑๑๐,๘๗๘.๖๑	๓.๖๙
ค่าธรรมเนียมเงินกู้	๔๕๓.๔๗	๔๗๖.๕๒	(๒๓.๐๕)	(๔.๘๔)
รวมรายจ่ายจากเงินงบประมาณ	๓,๓๑๓,๓๔๔.๘๖	๓,๑๑๔,๙๘๙.๙๗	๑๙๘,๓๕๕.๘๙	๔.๐๓
ส่วนต่ำกว่ามูลค่าพันธบัตรตัดจำหน่าย	๙,๔๑๖.๐๐	๙,๐๐๕.๗๘	๔๑๐.๒๒	๔.๕๖
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานของรัฐ	๒๙๙.๐๓	๖๑,๘๐๒.๙๒	(๖๑,๕๐๓.๘๙)	(๙๙.๕๒)
ดอกเบี้ยจ่ายอื่น	๗๗,๘๖๒.๓๓	๕๗,๘๙๑.๖๔	๒๙,๙๗๐.๖๙	๓๔.๕๐
ค่าใช้จ่ายอื่น	๑๑,๕๗๔.๖๐	๑๕,๐๙๘.๘๙	(๓,๕๒๔.๒๙)	(๒๓.๓๔)
รวมค่าใช้จ่าย	๓,๔๑๒,๔๙๖.๘๒	๓,๓๒๘,๗๘๙.๒๐	๘๓,๗๐๗.๖๒	๒.๕๑
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(๕๐๑,๕๙๔.๓๙)	(๕๓๙,๘๓๙.๑๒)	๓๘,๒๔๔.๗๓	๗.๐๘

๓.๑.๒ การบริหารรายได้

(๑) การเปรียบเทียบข้อมูลรายได้กับปีก่อน

รายได้ที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ รายได้แผ่นดินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของรายได้แผ่นดินที่สูงหรือต่ำกว่าปีก่อนที่มีนัยสำคัญ

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายได้สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

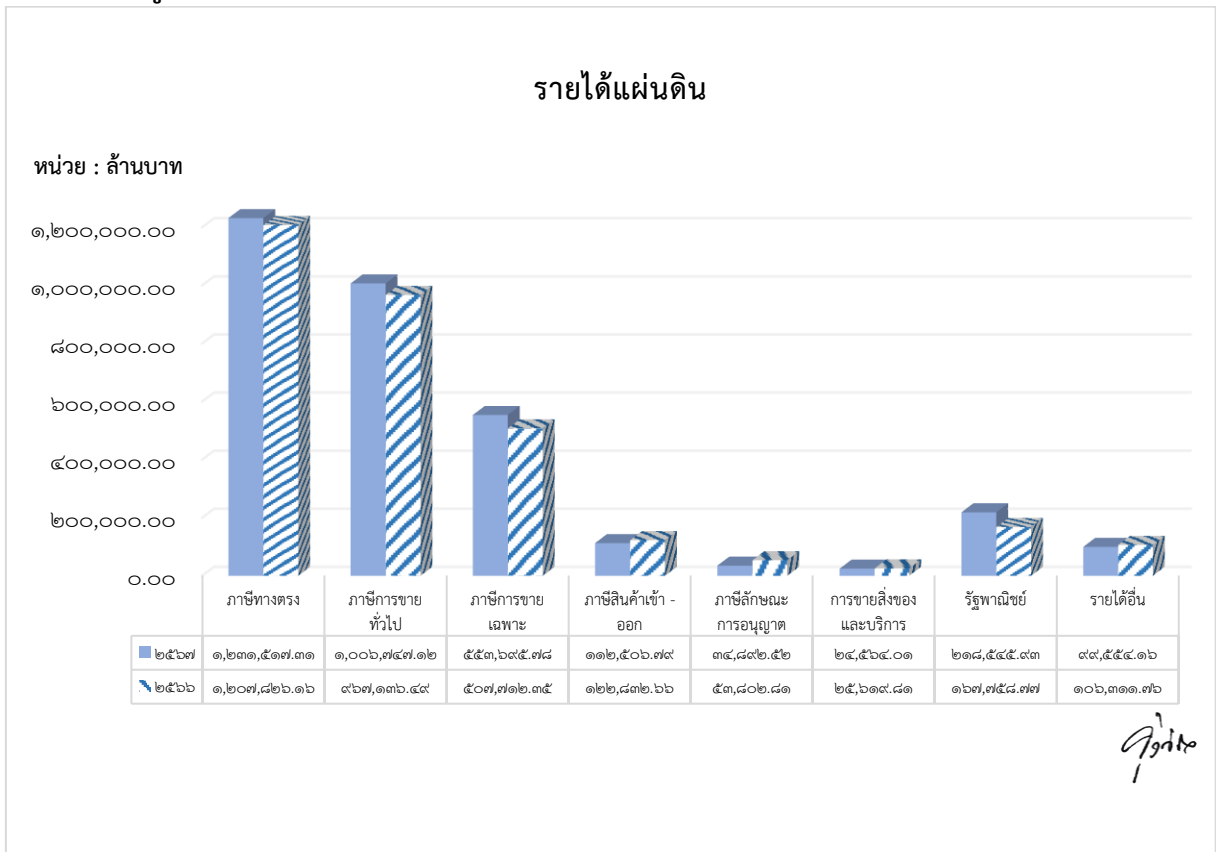
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีรายได้รวม จำนวน ๒,๙๑๐,๙๐๒.๔๓ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๗๘๘,๙๕๐.๐๘ ล้านบาท รัฐบาลมีรายได้รวมเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๒๑,๙๕๒.๓๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๗ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ รายได้แผ่นดิน จากหน่วยงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๓,๐๖๓,๔๗๗.๖๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๗๒,๒๓๕.๖๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๑ เงินนำส่งกำไรและเงินปันผลของแผ่นดิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒๑๘,๕๔๕.๙๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๐,๗๘๗.๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒๗ อย่างไรก็ตาม รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๕๐๕,๒๐๐.๑๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๑,๒๓๗.๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๗

รายละเอียดของรายได้แผ่นดินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

(หน่วย : ล้านบาท)

รายได้แผ่นดิน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ภาษีทางตรง	๑,๒๓๑,๕๑๗.๓๑	๑,๒๐๗,๘๒๖.๑๖	๒๓,๖๙๑.๑๕	๑.๙๖
ภาษีการขายทั่วไป	๑,๐๐๖,๗๔๗.๑๒	๙๖๗,๑๓๖.๔๙	๓๙,๖๑๐.๖๓	๔.๑๐
ภาษีการขายเฉพาะ	๕๕๓,๖๙๕.๗๘	๕๐๗,๗๑๒.๓๕	๔๕,๙๘๓.๔๓	๙.๐๖
ภาษีสินค้าเข้า - ออก	๑๑๒,๕๐๖.๗๙	๑๒๒,๘๓๒.๖๖	(๑๐,๓๒๕.๘๗)	(๘.๔๑)
ภาษีลักษณะการอนุญาต	๓๔,๘๙๒.๕๒	๕๓,๘๐๒.๘๑	(๑๘,๙๑๐.๒๙)	(๓๕.๑๕)
การขายสิ่งของและบริการ	๒๔,๕๖๔.๐๑	๒๕,๖๑๙.๘๑	(๑,๐๕๕.๘๐)	(๔.๑๒)
รัฐพาณิชย์	๒๑๘,๕๔๕.๙๓	๑๖๗,๗๕๘.๗๗	๕๐,๗๘๗.๑๖	๓๐.๒๗
รายได้อื่น	๙๙,๕๕๔.๑๖	๑๐๖,๓๑๑.๗๖	(๖,๗๕๗.๖๐)	(๖.๓๖)
รวมรายได้แผ่นดิน	๓,๒๘๒,๐๒๓.๖๒	๓,๑๕๙,๐๐๐.๘๑	๑๒๓,๐๒๒.๘๑	๓.๘๙
หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง	๕๐๕,๒๐๐.๑๐	๔๙๓,๙๖๒.๙๔	๑๑,๒๓๗.๑๖	๒.๒๗
รวมรายได้แผ่นดินทั้งสิ้น	๒,๗๗๖,๘๒๓.๕๒	๒,๖๖๕,๐๓๗.๘๗	๑๑๑,๗๘๕.๖๕	๔.๑๙

แผนภูมิแสดงรายละเอียดของรายได้แผ่นดินสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

รัฐบาลมีรายได้แผ่นดินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๗๗๖,๘๒๓.๕๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๖๖๕,๐๓๗.๘๗ ล้านบาท รัฐบาลมีรายได้แผ่นดินเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๑๑,๗๘๕.๖๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๙ โดยมีรายการที่สำคัญดังนี้

รายได้แผ่นดินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนรายการที่สำคัญ

- รายได้รัฐพาณิชย์ จำนวน ๒๑๘,๕๔๕.๙๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน ๕๐,๗๘๗.๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒๗ เนื่องจากมีรัฐวิสาหกิจบางแห่งนำส่งรายได้เหลือมาจากปีก่อนและมีการบริหารการนำส่งรายได้เพิ่มขึ้นจากกองทุนรวมอายุเกษียณ และรัฐวิสาหกิจบางแห่ง

- ภาษีการขายเฉพาะ จำนวน ๕๕๓,๖๙๕.๗๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน ๔๕,๙๘๓.๔๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๖ โดยเป็นผลจากภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นสำคัญ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลและภาษีน้ำมันเบนซินในอัตรา ๑ - ๒.๕ บาท/ลิตร ระหว่างวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖ - ๑๙ เมษายน ๒๕๖๗ ขณะที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลในอัตรา ๕ บาท/ลิตร ระหว่างวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕ - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ทำให้รายได้จากภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเพิ่มขึ้นจากปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญอย่างยิ่ง ภาษียนต์จัดเก็บได้ต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจากปริมาณการบริโภคยนต์ลดลง ประกอบกับมาตรการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าเพื่อเตรียมความพร้อมสู่สังคมคาร์บอนต่ำและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ส่งผลให้อัตราภาษีเฉลี่ยลดลง

- ภาษีการขายทั่วไป จำนวน ๑,๐๐๖,๗๔๗.๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน ๓๙,๖๑๐.๖๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๐ จากภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นสำคัญ เนื่องจากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บในประเทศจัดเก็บได้สูงกว่าปีก่อนตามการขยายตัวของการบริโภคและการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร

- ภาษีทางตรง จำนวน ๑,๒๓๑,๕๑๗.๓๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน ๒๓,๖๙๑.๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๖ โดยเป็นผลจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ขยายตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

รายได้แผ่นดินลดลงจากปีก่อนรายการที่สำคัญ

- ภาษีลักษณะการอนุญาต จำนวน ๓๔,๘๙๒.๕๒ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน ๑๘,๙๑๐.๒๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๕ เนื่องจากค่าใบอนุญาตวิทยุโทรคมนาคมที่มีฐานรายได้ในปีก่อนอยู่ในระดับสูง และในปีก่อนมีรายได้พิเศษจาก (๑) การนำส่งรายได้จากสัมปทานโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ได้ดำเนินการก่อนพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลใช้บังคับ และ (๒) การประมูลคลื่นความถี่ระบบ FM

- ภาษีสินค้าเข้า - ออก จำนวน ๑๑๒,๕๐๖.๗๙ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๑๐,๓๒๕.๘๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๔๑ จากฐานการจัดเก็บในปีก่อนที่อยู่ในระดับสูง เนื่องจากการนำส่งอากรย้อนหลังตามคำพิพากษาคดี ประกอบกับสัดส่วนของมูลค่าสินค้านำเข้าที่ชำระอากรต่อมูลค่าสินค้านำเข้าทั้งหมด (Dutiable) มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากการใช้สิทธิประโยชน์ตามความตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement : FTA) และตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมมากขึ้น

- รายได้อื่น จำนวน ๙๙,๕๕๔.๑๖ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๖,๗๕๗.๖๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๖ โดยเป็นผลจากรายได้เบ็ดเตล็ดอื่นที่ต่ำกว่าปีก่อนเป็นสำคัญ เนื่องจากในปีก่อนมีการนำส่งสภาพคล่องส่วนเกินของกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเป็นรายได้แผ่นดิน

- การขายสิ่งของและบริการ จำนวน ๒๔,๕๖๔.๐๑ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๑,๐๕๕.๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๒ จากรายได้ค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ดที่ต่ำกว่าปีก่อนเป็นสำคัญ เนื่องจากมีมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa On Arrival) ให้แก่นักท่องเที่ยวผู้ถือสัญชาติ จีน อินเดีย รัสเซีย ไต้หวัน ลิทัวเนีย และคาซัคสถาน

(๓) ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

กระทรวงการคลังได้มีการติดตามการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอย่างใกล้ชิด ผ่านกลไกของคณะกรรมการติดตามผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลและมีการผลักดันการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รัฐบาลมีรายได้มากขึ้น โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานภายนอก การสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการรายใหม่และผู้ที่ไม่อยู่ในระบบภาษี เข้าสู่ระบบภาษี การตรวจสอบภาษีเชิงรุกเพื่อขยายฐานภาษีให้ครอบคลุมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนอกระบบ หรือผู้ประกอบการรายใหม่ โดยมีการนำข้อมูลและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการติดตามและตรวจสอบความถูกต้องของการชำระภาษี การส่งเสริมความร่วมมือในการชำระภาษีระหว่างประเทศ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการชำระภาษี และการผลักดันการปรับปรุงโครงสร้างการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลให้เหมาะสมกับบริบทของเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนทางการคลัง สร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยการกระจายรายได้ที่เหมาะสม การใช้นโยบายภาษีเป็นกลไกในการส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ตลอดจนช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างผู้ประกอบการไทยและผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ นอกจากนี้ มีการคาดการณ์รายได้เป็นรายไตรมาสหรือเมื่อมีเหตุการณ์เศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้โดยมีนัยสำคัญ เพื่อให้สามารถบริหารการจัดเก็บรายได้และสภาพคล่องให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงเวลา

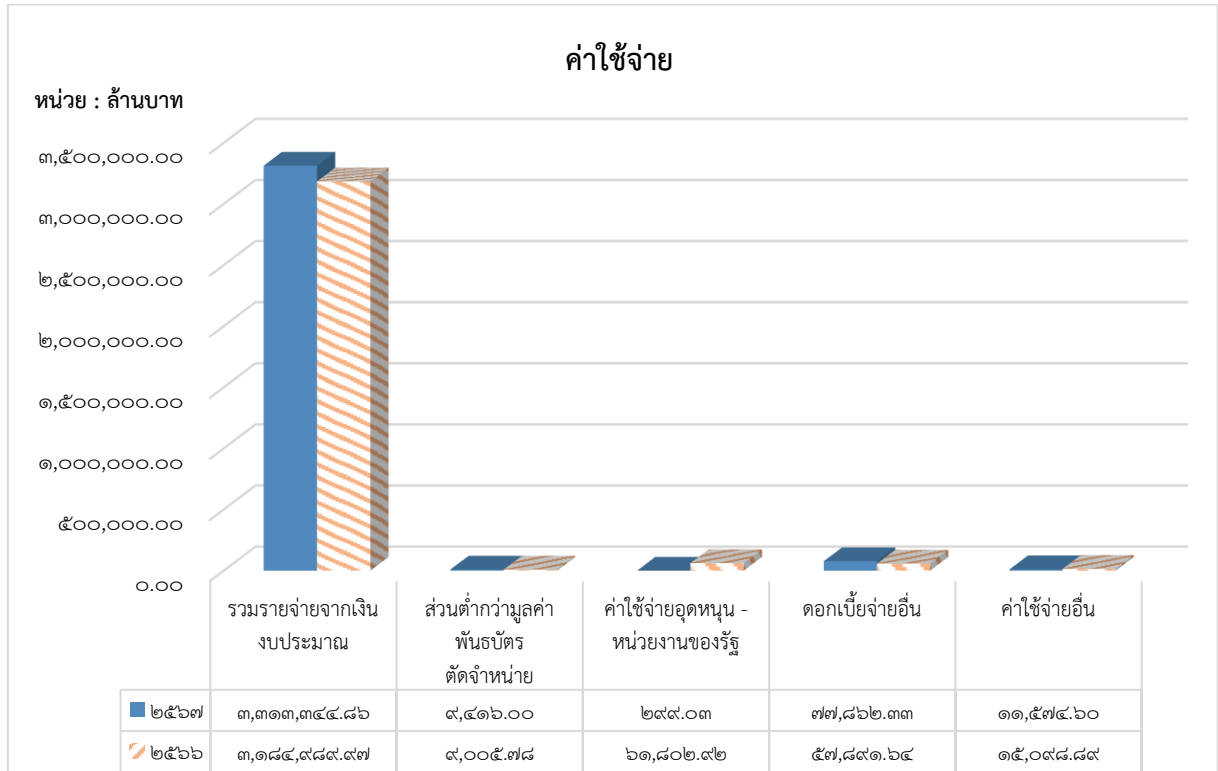

๓.๑.๓ การบริหารค่าใช้จ่าย

(๑) การเปรียบเทียบข้อมูลค่าใช้จ่ายกับปีก่อน

ค่าใช้จ่ายที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของรายจ่ายที่สูงหรือต่ำกว่า ปีก่อนที่มีนัยสำคัญ

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวม จำนวน ๓,๔๑๒,๔๙๖.๘๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓,๓๒๘,๗๘๙.๒๐ ล้านบาท รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายรวมเพิ่มขึ้น จำนวน ๘๓,๗๐๗.๖๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๑ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ รายจ่ายจากเงินงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๓,๓๑๓,๓๔๔.๘๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๒๘,๓๕๔.๘๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๓ และดอกเบี้ยจ่ายอื่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๗๗,๘๖๒.๓๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๙,๙๗๐.๖๙ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๓๔.๕๐

รายละเอียดรายจ่ายจากเงินงบประมาณ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖
 รายจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๓,๓๑๓,๓๔๔.๘๖ ล้านบาท
 ประกอบด้วย

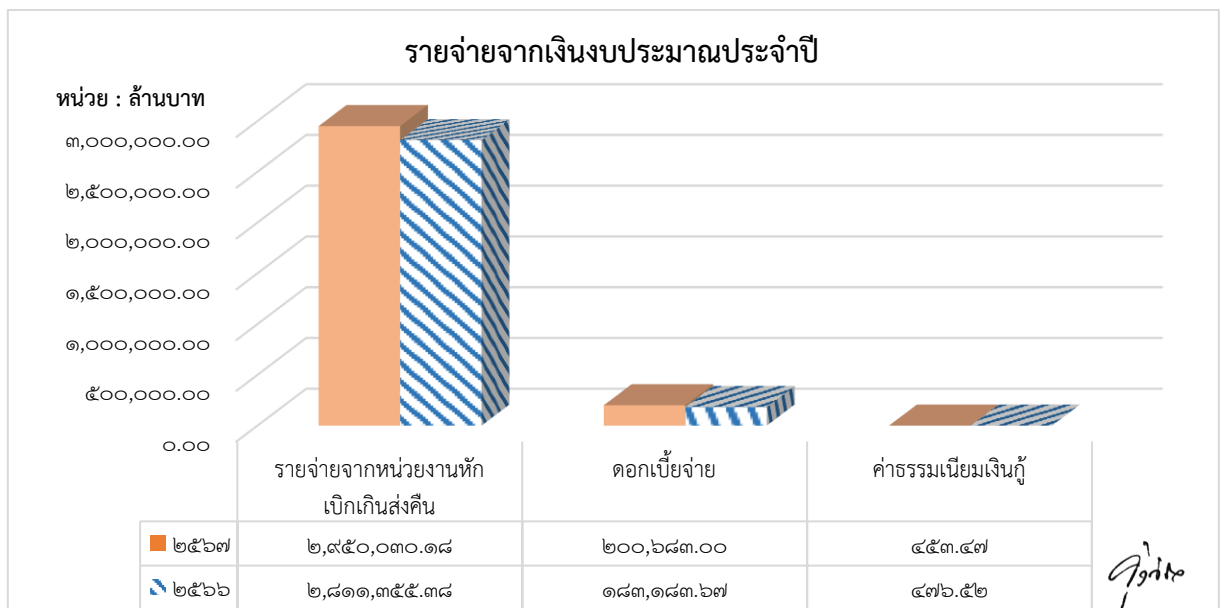
๑. รายจ่ายงบประมาณปีปัจจุบัน จำนวน ๓,๑๕๑,๑๖๖.๖๕ ล้านบาท

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน	๒,๙๕๐,๐๓๐.๑๘	๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘	๑๓๘,๖๗๔.๘๐	๔.๙๓
ดอกเบี้ยจ่าย	๒๐๐,๖๘๓.๐๐	๑๘๓,๑๘๓.๖๗	๑๗,๔๙๙.๓๓	๙.๕๕
ค่าธรรมเนียมเงินกู้	๔๕๓.๔๗	๔๗๖.๕๒	(๒๓.๐๕)	(๔.๘๔)
รวมรายจ่ายงบประมาณปีปัจจุบัน	๓,๑๕๑,๑๖๖.๖๕	๒,๙๙๕,๐๑๕.๕๗	๑๕๖,๑๕๑.๐๘	๕.๒๑

๒. รายจ่ายงบประมาณปีก่อน จำนวน ๑๖๒,๑๗๘.๒๑ ล้านบาท

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน	๑๖๒,๑๗๘.๒๑	๑๘๙,๙๗๔.๔๐	(๒๗,๗๙๖.๑๙)	(๑๔.๖๓)
รวมรายจ่ายงบประมาณปีก่อน	๑๖๒,๑๗๘.๒๑	๑๘๙,๙๗๔.๔๐	(๒๗,๗๙๖.๑๙)	(๑๔.๖๓)

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปี
 สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

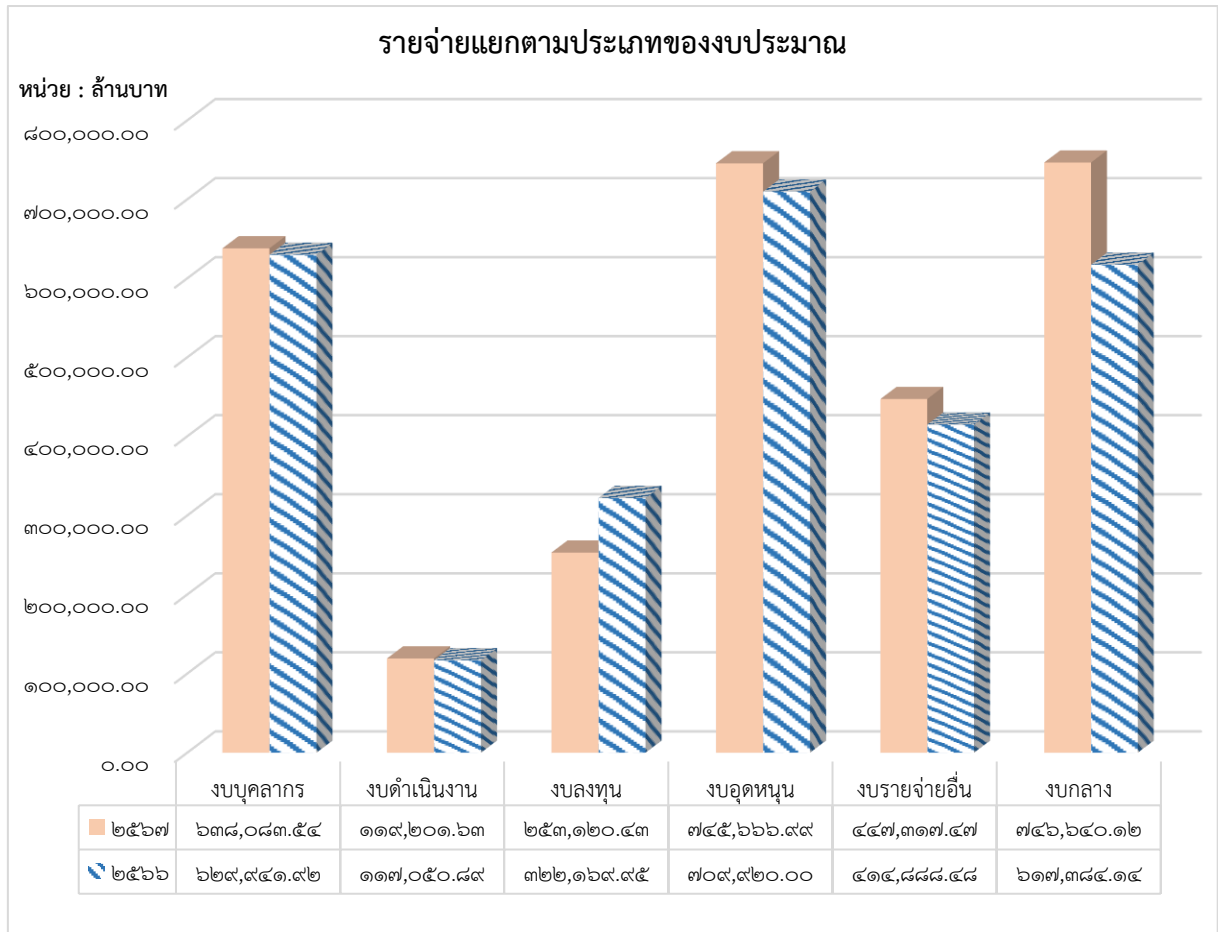

โดยการวิเคราะห์รายละเอียดของรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๙๕๐,๐๓๐.๑๘ ล้านบาท ตามประเภทของงบประมาณ ดังนี้

รายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนตามประเภทของงบประมาณ
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
งบประมาณเพื่อหน่วยงาน				
งบบุคลากร	๖๒๑,๐๐๑.๓๕	๖๑๒,๓๓๙.๔๘	๘,๖๖๑.๘๗	๑.๔๑
งบดำเนินงาน	๑๑๙,๒๐๑.๖๓	๑๑๗,๐๕๐.๘๙	๒,๑๕๐.๗๔	๑.๘๔
งบลงทุน	๒๕๓,๑๒๐.๔๓	๓๒๒,๑๖๙.๙๕	(๖๙,๐๔๙.๕๒)	(๒๑.๔๓)
งบอุดหนุน	๗๔๕,๖๖๖.๙๙	๗๐๙,๙๒๐.๐๐	๓๕,๗๔๖.๙๙	๕.๐๔
งบรายจ่ายอื่น	๔๔๗,๓๑๗.๔๗	๔๑๔,๘๘๘.๔๘	๓๒,๔๒๘.๙๙	๗.๘๒
งบกลาง	๖๘๐,๓๘๒.๑๓	๕๕๙,๙๕๗.๔๔	๑๒๐,๔๒๔.๖๙	๒๑.๕๑
รวม	๒,๘๖๖,๖๙๐.๐๐	๒,๗๓๖,๓๒๖.๒๔	๑๓๐,๓๖๓.๗๖	๔.๗๖
รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง				
งบบุคลากร	๑๗,๐๘๒.๑๙	๑๗,๖๐๒.๔๔	(๕๒๐.๒๕)	(๒.๙๖)
งบกลาง	๖๖,๒๕๗.๙๙	๕๗,๔๒๖.๗๐	๘,๘๓๑.๒๙	๑๕.๓๘
รวม	๘๓,๓๔๐.๑๘	๗๕,๐๒๙.๑๔	๘,๓๑๑.๐๔	๑๑.๐๘
รวมทั้งสิ้น	๒,๙๕๐,๐๓๐.๑๘	๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘	๑๓๘,๖๗๔.๘๐	๔.๙๓

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนตามประเภทของงบประมาณ
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืน จำนวน ๒,๙๕๐,๐๓๐.๑๘ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๘๑๑,๓๕๕.๓๘ ล้านบาท ทำให้รัฐบาลมีรายจ่ายจากหน่วยงานหักเบิกเกินส่งคืนเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๓๘,๖๗๔.๘๐ ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ ๔.๙๓ โดยมีรายการที่สำคัญดังนี้

รายจ่ายที่มีการเบิกจ่ายเงินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนรายการที่สำคัญ

- งบกลาง จำนวน ๗๔๖,๖๔๐.๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๒๙,๒๕๕.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๔ ได้แก่ (๑) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ (๒) ค่าใช้จ่ายเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ และ (๓) ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ โดยหน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง และกรมบัญชีกลาง

- งบรายจ่ายอื่น จำนวน ๔๔๗,๓๑๗.๔๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๓๒,๔๒๘.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๒ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) สำนักงาน

บริหารหนี้สาธารณะ จากการเบิกจ่ายรายการบริหารการชำระหนี้ของรัฐบาล ได้แก่ การชำระคืนเงินกู้ การชำระค่าธรรมเนียมจัดการและค่าผูกพันเงินกู้ และการชำระค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (๒) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จากการเบิกจ่ายค่าบริการทางการแพทย์สำหรับผู้มีสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ค่าบริการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค และค่าบริการสุขภาพผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง และ (๓) ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร จากการเบิกจ่ายเงินชดเชยภาระกระตุ้นเงินและดอกเบี้ยโครงการรับจำนำผลผลิต การเกษตร (แหล่งเงินกู้กระทรวงการคลังจัดหา) โครงการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย และโครงการประกันรายได้ให้เกษตรกร

- งบอุดหนุน จำนวน ๗๔๕,๖๖๖.๙๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๓๕,๗๔๖.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๔ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จากการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เงินอุดหนุนสำหรับดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน และเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ความพิการ (๒) สำนักงานประกันสังคม จากการเบิกจ่ายโครงการลูกจ้างผู้ประกันตนได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายประกันสังคม และโครงการแรงงานอิสระเข้าสู่ความคุ้มครองภายใต้กฎหมายประกันสังคมมาตรา ๔๐ และ (๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการเบิกจ่ายโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน

- งบดำเนินงาน จำนวน ๑๑๙,๒๐๑.๖๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๒,๑๕๐.๗๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๔ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการเบิกจ่ายโครงการการบังคับใช้กฎหมาย อำนวยความยุติธรรม และบริการประชาชน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ (๒) กองทัพบก จากการเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายการดำรงสภาพความพร้อมในการป้องกันประเทศ รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ เสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ และ (๓) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จากการเบิกจ่ายรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก โครงการลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ ด้านยาเสพติดแบบบูรณาการ และนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

- งบบุคลากร จำนวน ๖๓๘,๐๘๓.๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๘,๑๔๑.๖๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๙ หน่วยงานที่เบิกจ่ายได้สูงสุด ๓ หน่วยงาน คือ (๑) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการเบิกจ่ายรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ยกกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๒) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จากการเบิกจ่ายรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ พัฒนาด้านสาธารณสุข และสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก และ (๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการเบิกจ่าย รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ ปฏิรูปกฎหมาย และพัฒนากระบวนการยุติธรรม

(๓) ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

กระทรวงการคลังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามเร่งรัดการเบิกจ่าย งบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน และกรมบัญชีกลาง ได้มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการกรมบัญชีกลางระดับชำนาญการพิเศษเป็นคณะทำงานเฉพาะกิจในการติดตาม เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามเร่งรัดการก่อหนี้และการเบิกจ่าย งบประมาณรายจ่ายและรายงานผล รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ ประสานงาน กับหน่วยงานภายในกรมบัญชีกลางในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และสนับสนุน การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

๓.๑.๔ การบริหารเงินคงคลัง

(๑) การเปรียบเทียบข้อมูลเงินคงคลังกับปีก่อน

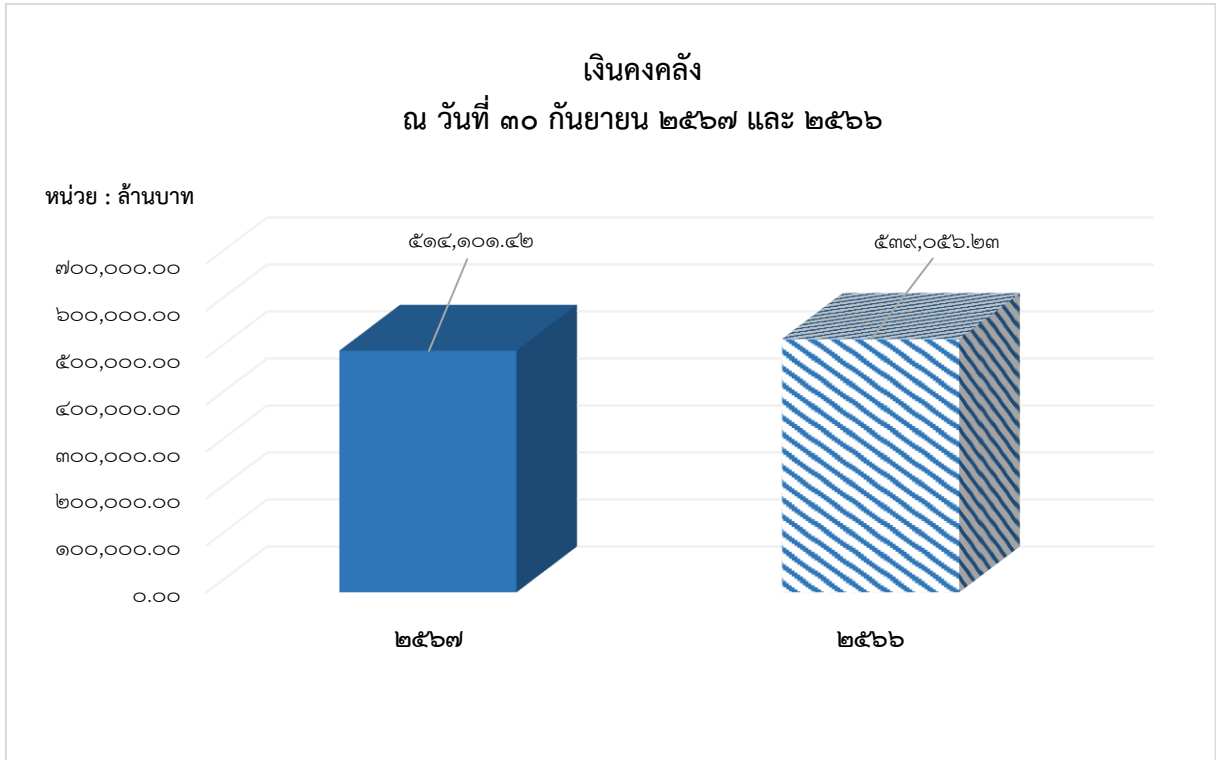
เงินคงคลัง แสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ โดยเป็นการแสดงรายการเฉพาะการรับและจ่ายเงินคงคลังของรัฐบาลเท่านั้น

เงินคงคลังสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

	(หน่วย : ล้านบาท)			
	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินคงคลังต้นงวด	๕๓๙,๐๕๖.๒๓	๖๒๔,๐๑๙.๔๘	(๘๔,๙๖๓.๒๕)	(๑๓.๖๒)
บวก รายรับ				
รายได้แผ่นดิน	๒,๘๖๒,๙๔๓.๔๕	๒,๖๙๙,๘๖๘.๑๙	๑๖๓,๐๗๕.๒๖	๖.๐๔
เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล	๕๙๒,๓๒๐.๙๗	๖๓๒,๖๑๒.๓๙	(๔๐,๒๙๑.๔๒)	(๖.๓๗)
เงินนอกงบประมาณ	๖๕๑,๓๗๖.๖๙	๖๘๕,๔๔๓.๐๗	(๓๔,๐๖๖.๓๘)	(๔.๙๗)
รวมรายรับ	๔,๑๐๖,๖๔๑.๑๑	๔,๐๑๗,๙๒๓.๖๕	๘๘,๗๑๗.๔๖	๒.๒๑
หัก รายจ่าย				
รายจ่ายเงินในงบประมาณ	๓,๐๐๔,๕๐๓.๘๖	๒,๙๙๓,๘๖๑.๑๘	๑๐,๖๔๒.๖๘	๐.๓๖
รายจ่ายเงินนอกงบประมาณ	๑,๑๒๗,๐๙๒.๐๖	๑,๑๐๙,๐๒๕.๗๒	๑๘,๐๖๖.๓๔	๑.๖๓
รวมรายจ่าย	๔,๑๓๑,๕๙๕.๙๒	๔,๑๐๒,๘๘๖.๙๐	๒๘,๗๐๙.๐๒	๐.๗๐
รายรับสูง (ต่ำ) กว่ารายจ่าย	(๒๔,๙๕๔.๘๑)	(๘๔,๙๖๓.๒๕)	๖๐,๐๐๘.๔๔	๗๐.๖๓
เงินคงคลังปลายงวด	๕๑๔,๑๐๑.๔๒	๕๓๙,๐๕๖.๒๓	(๒๔,๙๕๔.๘๑)	(๔.๖๓)

เงินคงคลัง ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีจำนวน ๕๑๔,๑๐๑.๔๒ ล้านบาท ประกอบด้วย (๑) เงินคงคลัง ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน ๔๙๑,๒๐๘.๔๑ ล้านบาท (๒) ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ ณ กรมธนารักษ์ จำนวน ๒,๘๖๖.๓๐ ล้านบาท (๓) เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ของกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลังจังหวัด จำนวน ๑๙,๓๖๖.๙๗ ล้านบาท และ (๔) เชื้อคฝากรอเรียกเก็บ จำนวน ๖๗๙.๗๔ ล้านบาท

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินคงคลังสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีเงินคงคลังปลายงวด ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ จำนวน ๕๑๔,๑๐๑.๔๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๓๙,๐๕๖.๒๓ ล้านบาท รัฐบาลมีเงินคงคลังลดลง จำนวน ๒๔,๙๕๔.๘๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๓

(๒) สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

รายรับ จำนวน ๔,๑๐๖,๖๔๑.๑๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๘๘,๗๑๗.๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๑ เป็นผลมาจากรายได้แผ่นดิน จำนวน ๒,๘๖๒,๙๔๓.๔๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๖๓,๐๗๕.๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๔ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการนำส่งรายได้ของรัฐพาณิชย์ เนื่องจากมีรัฐวิสาหกิจบางแห่งนำส่งรายได้เหลือมมาจากปีก่อน รวมทั้งการบริหารการนำส่งรายได้เพิ่มขึ้นจากกองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง และรัฐวิสาหกิจบางแห่ง นอกจากนี้ รายได้ภาษีอากรในส่วนของการขายเฉพาะ (ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินในอัตรา ๑ - ๒.๕ บาท/ลิตร ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลในอัตรา ๕ บาท/ลิตร ประกอบกับการขายทั่วไป (ภาษีมูลค่าเพิ่ม) ภาษีทางตรง (ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากมีการขยายตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ดี เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุล จำนวน ๕๙๒,๓๒๐.๙๗ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๔๐,๒๙๑.๔๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๗ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการขยายเวลาจ่ายเงินไปในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อให้สอดคล้องกับการกันเงินงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ไว้เบิกเหลือปี และเงินนอกงบประมาณ จำนวน ๖๕๑,๓๗๖.๖๙ ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๓๔,๐๖๖.๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๗ เนื่องจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงนำเงินฝากกระทรวงการคลังลดลงจากปีก่อน

- รายจ่าย จำนวน ๔,๑๓๑,๕๙๕.๙๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๒๘,๗๐๙.๐๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ เป็นผลมาจากรายจ่ายเงินในงบประมาณ จำนวน ๓,๐๐๔,๕๐๓.๘๖ ล้านบาท (รวมรายจ่ายจากเงินคงคลัง จำนวน ๑๑๘,๓๖๐.๙๙ ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๐,๖๔๒.๖๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๖ เป็นผลมาจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อน และรายจ่ายเงินนอกงบประมาณ จำนวน ๑,๑๒๗,๐๙๒.๐๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑๘,๐๖๖.๓๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๓ เป็นผลมาจากส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ มีการถอนเงินฝากกระทรวงการคลังเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

ทั้งนี้ จากรายรับที่ต่ำกว่ารายจ่ายดังกล่าว จำนวน ๒๔,๙๕๔.๘๑ ล้านบาท ส่งผลให้เงินคงคลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลดลง

(๓) ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการเงินคงคลัง กระทรวงการคลังได้มีการติดตามรายรับ รายจ่าย และความเคลื่อนไหวของเงินคงคลังที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละช่วงเวลาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เงินคงคลังมีเพียงพอต่อการเบิกจ่ายเงินของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐในแต่ละช่วงเวลา เป็นการสนับสนุนการบริหารและพัฒนา เศรษฐกิจของประเทศให้เป็นไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย

การเปรียบเทียบฐานะการเงินของแผ่นดิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และ ๒๕๖๖ เพื่อแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ หนี้สิน และสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนที่เกิดขึ้น โดยใช้การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) ในการเปรียบเทียบข้อมูล

รัฐบาลไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และ ๒๕๖๖

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	๕๔๕,๗๒๑.๙๘	๕๕๖,๙๔๐.๙๔	(๑๑,๒๑๘.๙๖)	(๒.๐๑)
ลูกหนี้ระยะสั้น	๒๗,๘๙๔.๐๗	๒๘,๕๘๑.๑๗	(๖๘๗.๑๐)	(๒.๔๐)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	๑๘๒,๗๙๑.๕๑	๑๔๓,๗๗๐.๒๖	๓๙,๐๒๑.๒๕	๒๗.๑๔
รายได้รัฐบาลค้างรับ	๖๕,๗๒๑.๒๔	๖๓,๗๑๓.๖๖	๒,๐๐๗.๕๘	๓.๑๕
ดอกเบียจ่ายล่วงหน้า	๒,๙๖๗.๕๑	๒,๕๐๕.๐๑	๔๖๒.๕๐	๑๘.๔๖
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๘.๕๒	๑๐.๐๖	(๑.๕๔)	(๑๕.๓๑)
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	๘๒๕,๑๐๔.๘๓	๗๙๕,๕๒๑.๑๐	๒๙,๕๘๓.๗๓	๓.๗๒
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ลูกหนี้เงินทดรองราชการระยะยาว	๒,๔๕๗.๗๐	๒,๔๔๔.๕๘	๑๓.๑๒	๐.๕๔
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	๔๑๐,๗๗๗.๑๒	๓๙๓,๘๗๘.๔๒	๑๖,๘๙๘.๗๐	๔.๒๙
เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม	๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒	๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒	-	-
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม	๑๑๙,๒๑๕.๕๖	๑๑๙,๒๑๕.๕๖	-	-
เงินลงทุนระยะยาว	๓๕๔,๕๓๙.๑๖	๓๓๗,๐๘๘.๗๖	๑๗,๔๕๐.๔๐	๕.๑๘
ที่ดินราชพัสดุ	๕,๒๖๔,๒๐๓.๕๙	๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑	๗๗,๓๙๔.๑๘	๑.๔๙
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	๗,๘๙๖,๘๖๑.๐๕	๗,๗๘๕,๑๐๔.๖๕	๑๑๑,๗๕๖.๔๐	๑.๔๔
รวมสินทรัพย์	๘,๗๒๑,๙๖๕.๘๘	๘,๕๘๐,๖๒๕.๗๕	๑๔๑,๓๔๐.๑๓	๑.๖๕

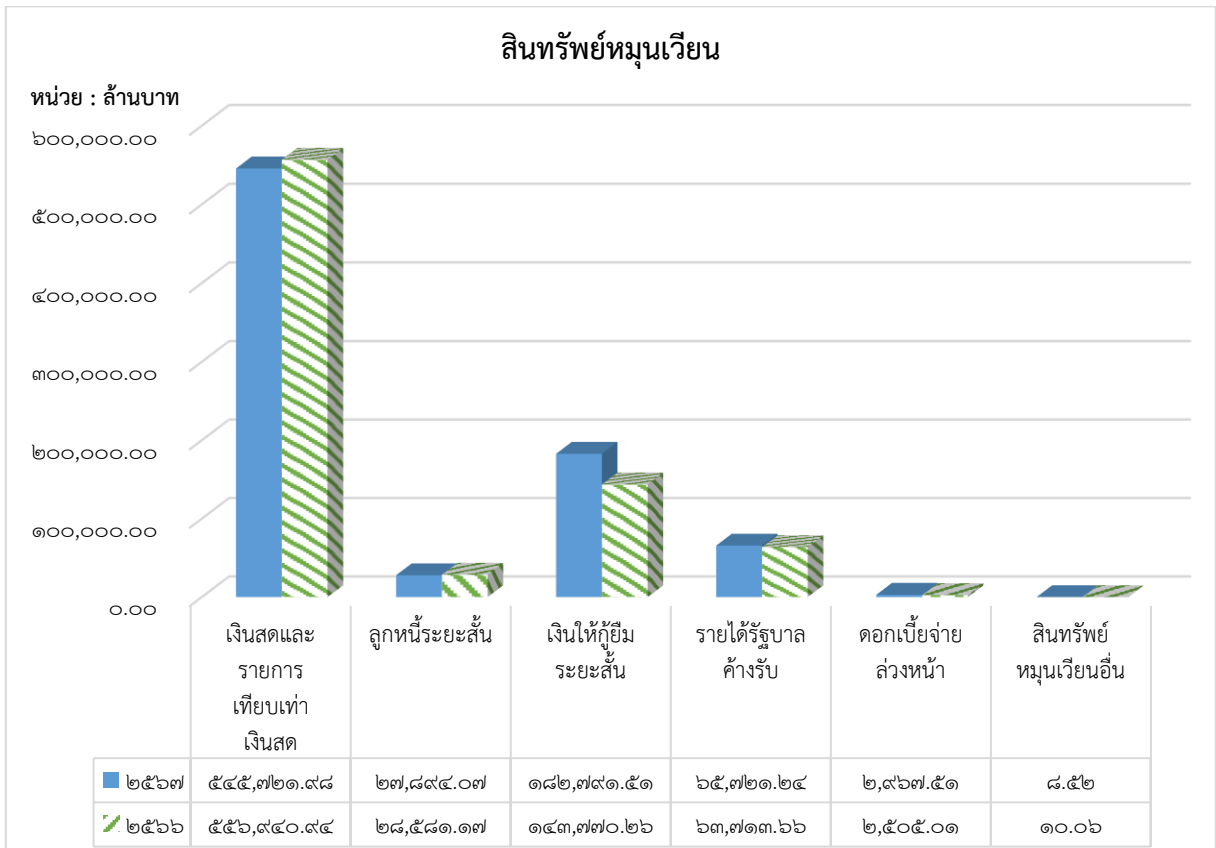
รัฐบาลไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ และ ๒๕๖๖

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน				
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	๙๒,๗๙๔.๔๙	๗๙,๕๒๔.๕๕	๑๓,๒๖๙.๙๔	๑๖.๖๙
เงินรับฝาก	๔๒๙,๖๖๕.๖๗	๓๗๘,๔๕๕.๘๓	๕๑,๒๐๙.๘๔	๑๓.๕๓
เงินกู้ยืมระยะสั้น	๕๒๐,๐๐๐.๐๐	๕๕๖,๓๘๗.๐๐	(๒๖,๓๘๗.๐๐)	(๔.๘๓)
เงินกู้ยืมระยะยาวที่กำหนดชำระ ภายใน ๑ ปี	๘๘๓,๒๙๕.๖๓	๙๑๑,๗๙๙.๐๑	(๒๘,๕๐๓.๓๘)	(๓.๑๓)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	๑,๘๓๗.๔๙	๑,๑๑๗.๓๕	๗๒๐.๑๔	๖๔.๔๕
รวมหนี้สินหมุนเวียน	๑,๙๒๗,๕๙๓.๒๘	๑,๙๑๗,๒๘๓.๗๔	๑๐,๓๑๐.๕๔	๐.๕๔
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะยาว	๘,๙๘๗,๗๙๕.๗๒	๘,๔๔๙,๐๓๒.๙๐	๕๓๘,๗๖๒.๘๒	๖.๓๘
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	๘๙๓.๖๐	๗๙๕.๔๗	๙๘.๑๓	๑๒.๓๔
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	๘,๙๘๘,๖๘๙.๓๒	๘,๔๔๙,๘๒๘.๓๗	๕๓๘,๘๖๐.๙๕	๖.๓๘
รวมหนี้สิน	๑๐,๙๑๖,๒๘๒.๖๐	๑๐,๓๖๗,๑๑๒.๑๑	๕๔๙,๑๗๐.๕๙	๕.๓๐
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน				
ทุน	๔,๕๖๗,๖๐๐.๓๖	๔,๔๙๐,๒๐๖.๑๗	๗๗,๓๙๔.๑๙	๑.๗๒
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	(๖,๘๓๘,๖๗๕.๑๑)	(๖,๓๓๗,๔๔๙.๖๕)	๕๐๑,๒๒๕.๔๖	๗.๙๑
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนสุทธิ	๗๖,๗๕๘.๐๓	๖๐,๗๕๗.๑๒	๑๖,๐๐๐.๙๑	๒๖.๓๔
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	(๒,๑๙๔,๓๑๖.๗๒)	(๑,๗๘๖,๔๘๖.๓๖)	(๔๐๗,๘๓๐.๓๖)	(๒๒.๘๓)
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	๘,๗๒๑,๙๖๕.๘๘	๘,๕๘๐,๖๒๕.๗๕	๑๔๑,๓๔๐.๑๓	๑.๖๕

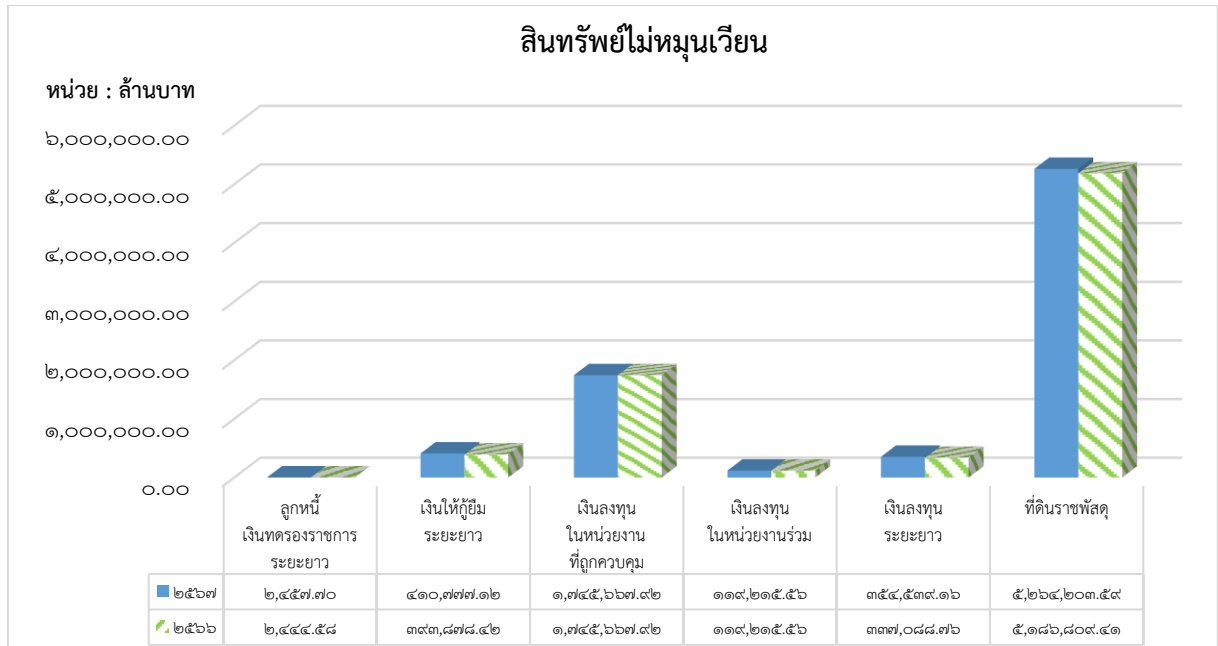

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบสินทรัพย์หมุนเวียน
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

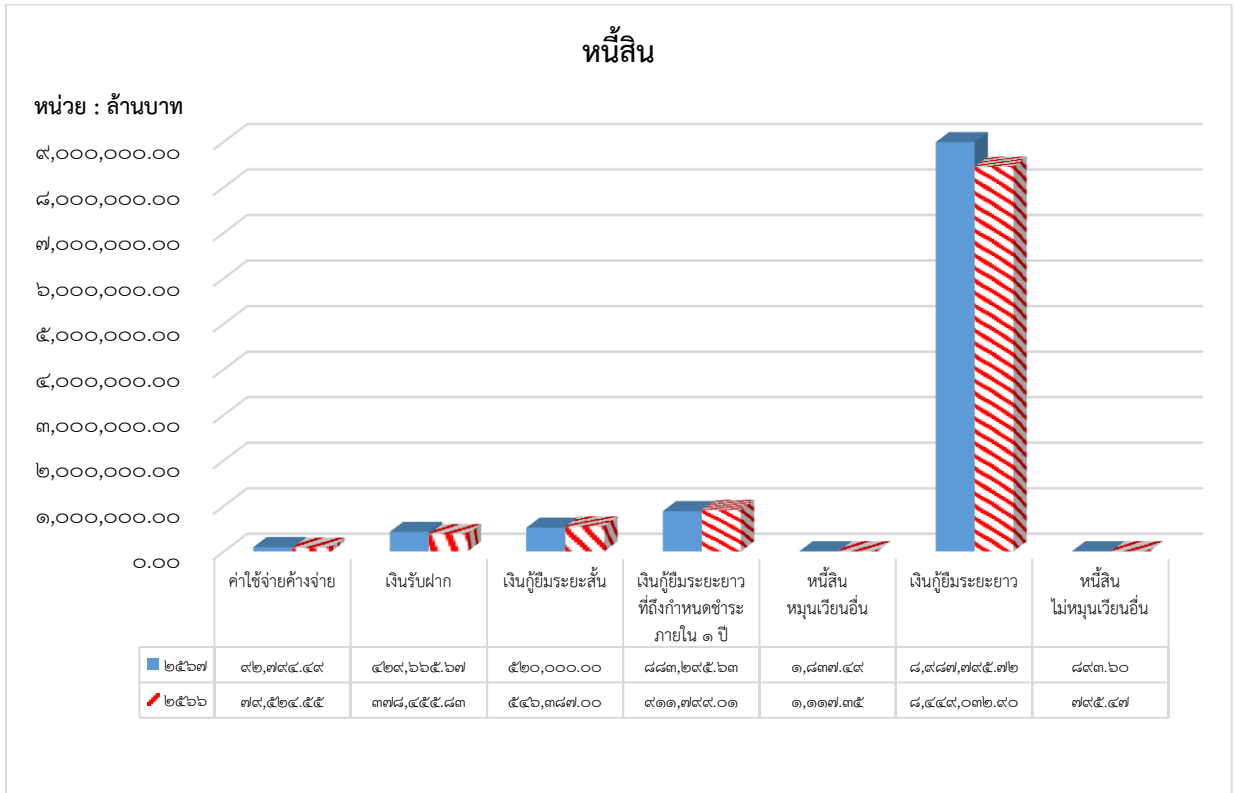
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีสินทรัพย์หมุนเวียน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ จำนวน ๘๒๕,๑๐๔.๘๓ ล้านบาท เทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๗๙๕,๕๒๑.๑๐ ล้านบาท รัฐบาลมีสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น จำนวน ๒๙,๕๘๓.๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๒ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินให้กู้ยืมระยะสั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๘๒,๗๔๑.๕๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓๘,๐๒๑.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๔ ดอกเบียจ่ายล่วงหน้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๔๖๗.๕๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔๖๒.๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๖ และรายได้รัฐบาลค้างรับ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๖๕,๗๒๑.๒๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๒,๐๐๗.๕๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๕

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

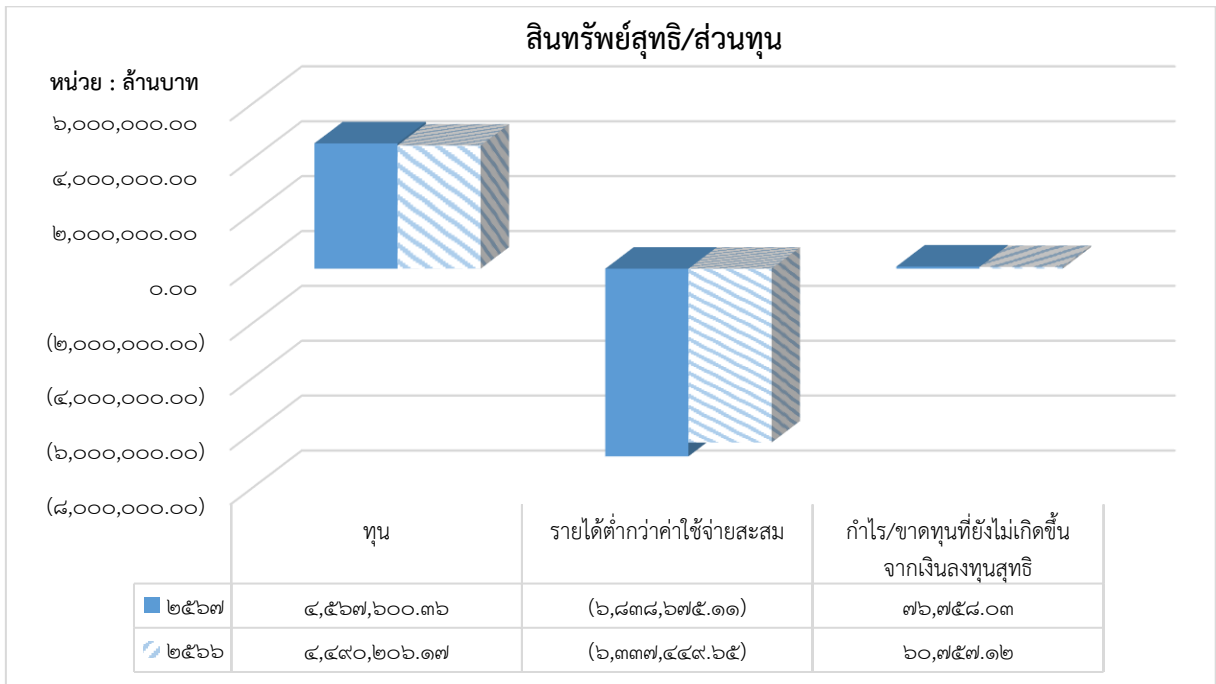
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ จำนวน ๗,๘๙๖,๘๖๑.๐๕ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ จำนวน ๗,๗๘๕,๑๐๔.๖๕ ล้านบาท รัฐบาลมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๑๑,๗๕๖.๔๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๔ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินลงทุนระยะยาวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๓๕๔,๕๓๙.๑๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๗,๔๕๐.๔๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๘ และเงินให้กู้ยืมระยะยาวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๔๑๐,๗๗๗.๑๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๖,๘๙๘.๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๙ ที่ดินราชพัสดุในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๕,๒๖๔,๒๐๓.๕๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๗๗,๓๙๔.๑๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๙

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบหนี้สิน
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีหนี้สินรวม ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ จำนวน ๑๐,๙๑๖,๒๘๒.๖๐ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๐,๓๖๗,๑๑๒.๑๑ ล้านบาท รัฐบาลมีหนี้สินเพิ่มขึ้น จำนวน ๕๔๙,๑๗๐.๔๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๐ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๙๒,๗๙๔.๔๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๓,๒๖๙.๙๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๙ และเงินรับฝากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๔๒๙,๖๖๕.๖๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๑,๒๐๙.๘๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๓ และเงินกู้ยืมระยะยาวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๘,๙๘๗,๗๙๕.๗๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๓๘,๗๖๒.๘๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๘

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ จำนวน (๒,๑๙๔,๓๑๖.๗๒) ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน (๑,๗๘๖,๔๘๖.๓๖) ล้านบาท รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนลดลง จำนวน ๔๐๗,๘๓๐.๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๓ พบว่า มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๖,๘๓๘,๖๗๕.๑๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๐๑,๒๒๕.๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๑

๓.๒ การบริหารเงินลงทุน

๓.๒.๑ องค์ประกอบของเงินลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) มีภารกิจหลักในการบริหารและพัฒนารัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ โดยการเสนอแนะนโยบายและมาตรการกำกับดูแลการประเมินผล และการพัฒนารัฐวิสาหกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สินของรัฐ ซึ่งนโยบายการบัญชีภาครัฐ เรื่อง เงินลงทุน ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ ได้กำหนดการจัดประเภทเงินลงทุน เป็นเงินลงทุนระยะยาวในตราสารทุน โดยรัฐวิสาหกิจจัดอยู่ในประเภท “เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม” สำหรับหลักทรัพย์ของรัฐแบ่งออกได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลัง และกรณีหน่วยงานได้มาซึ่งเงินลงทุนในตราสารทุน ต้องพิจารณาการจัดประเภทตราสารทุนแต่ละรายการ โดยพิจารณาตามลำดับของการจัดประเภทและวัดมูลค่าดังนี้

(๑) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม หมายถึง กิจการหรือหน่วยงานซึ่งรวมถึงกิจการที่ไม่ได้ก่อตั้งในรูปบริษัทซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ลงทุน (หน่วยงานภาครัฐ) อื่น แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

หน่วยงานผู้ควบคุมถือว่ามีอำนาจในการควบคุมเมื่อหน่วยงานผู้ควบคุมมีอำนาจในการออกเสียง ไม่ว่าจะตรงหรือทางอ้อมโดยผ่านหน่วยงานที่ถูกควบคุมเกินร้อยละ ๕๐ ในกิจการอื่น ยกเว้นในกรณีที่หน่วยงานผู้ควบคุมมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าอำนาจในการออกเสียงนั้นไม่ทำให้หน่วยงานผู้ควบคุมสามารถควบคุมกิจการอื่นดังกล่าวได้ กรณีตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ถือว่าหน่วยงานผู้ควบคุมมีอำนาจควบคุมกิจการหรือหน่วยงานอื่น แม้ว่าจะมีอำนาจในการออกเสียงไม่เกินร้อยละ ๕๐

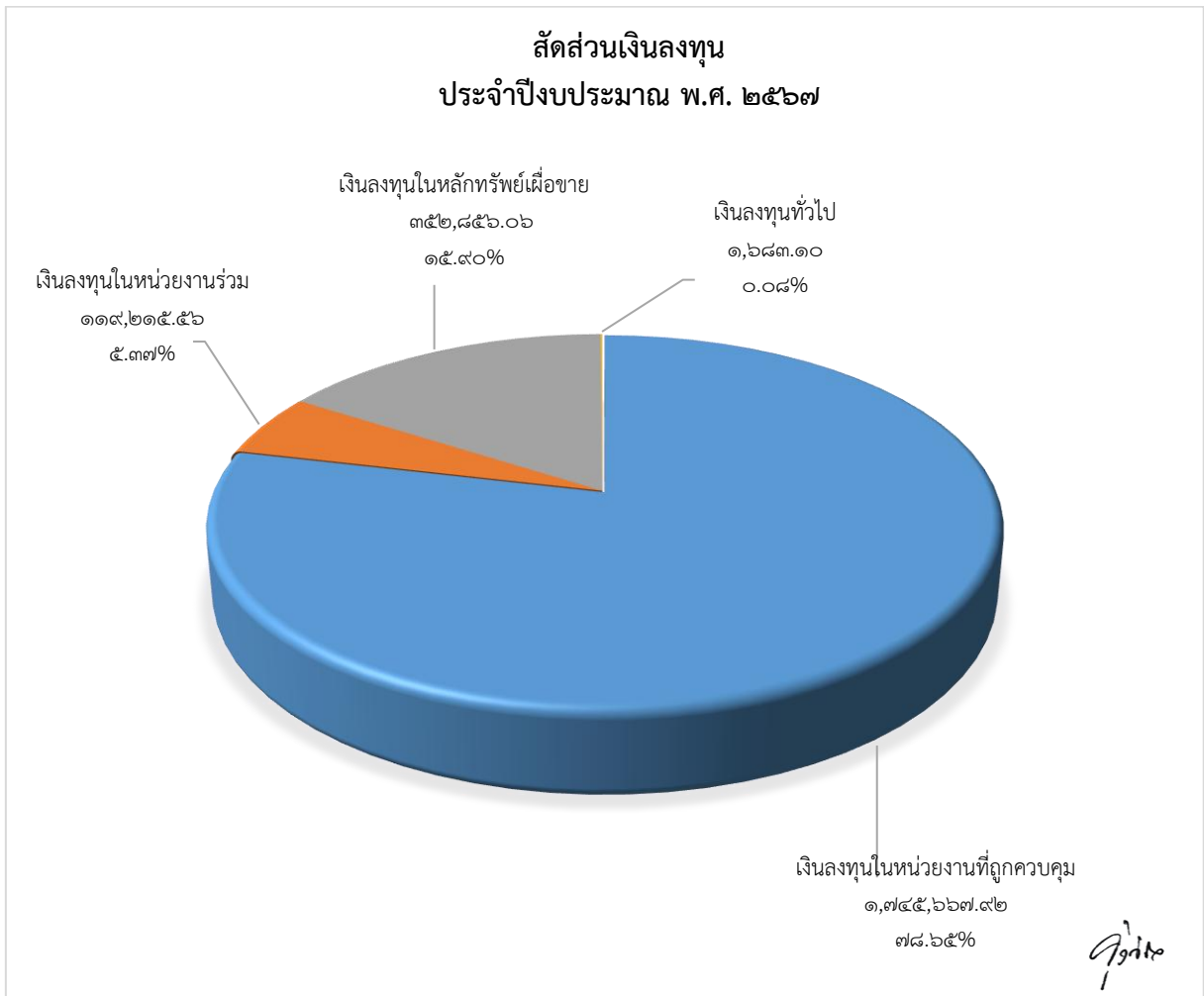
(๒) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม หมายถึง กิจการหรือหน่วยงานซึ่งรวมถึงกิจการที่ไม่ได้ก่อตั้งในรูปของบริษัทที่อยู่ภายใต้อิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญของผู้ลงทุน (หน่วยงานภาครัฐ) และไม่ถือเป็นหน่วยงานที่ถูกควบคุม แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

หากผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม (เช่น โดยผ่านหน่วยงานที่ถูกควบคุม) ในกิจการอื่นอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อกิจการอื่นนอกจากผู้ลงทุนมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าอิทธิพลนั้นไม่เกิดขึ้นในทางกลับกัน หากผู้ลงทุนมีอำนาจในการออกเสียงทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม (เช่น โดยผ่านหน่วยงานที่ถูกควบคุม) ในกิจการอื่นน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ลงทุนไม่มีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญนอกจากจะมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้ลงทุนมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญต่อกิจการอื่นนั้น การที่ผู้ลงทุนรายอื่นถือหุ้นในกิจการเป็นจำนวนมากหรือเป็นส่วนใหญ่ไม่ได้หมายความว่าผู้ลงทุนจะไม่สามารถมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญในกิจการดังกล่าว

(๓) เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง เงินลงทุนที่หน่วยงานลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดแต่ไม่มีความสัมพันธ์ถึงขั้นที่จะสามารถควบคุมกิจการหรือหน่วยงาน หรือมีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญได้ หน่วยงานต้องจัดประเภทตราสารทุนนั้นเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงตามราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน

Agit

(๔) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย หมายถึง ตราสารทุนในความต้องการของตลาดที่ไม่ถือเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม และเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม เป็นเงินลงทุนระยะยาวในหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด แสดงตามมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการรายงาน ผลต่างของราคาตามบัญชีกับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุน บันทึกในรายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากเงินลงทุน เป็นรายการแยกต่างหากในงบแสดงฐานะการเงินในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ซึ่งตั้งפקไว้จนกว่าจะจำหน่ายหลักทรัพย์จึงจะรับรู้ผลต่างนั้นในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

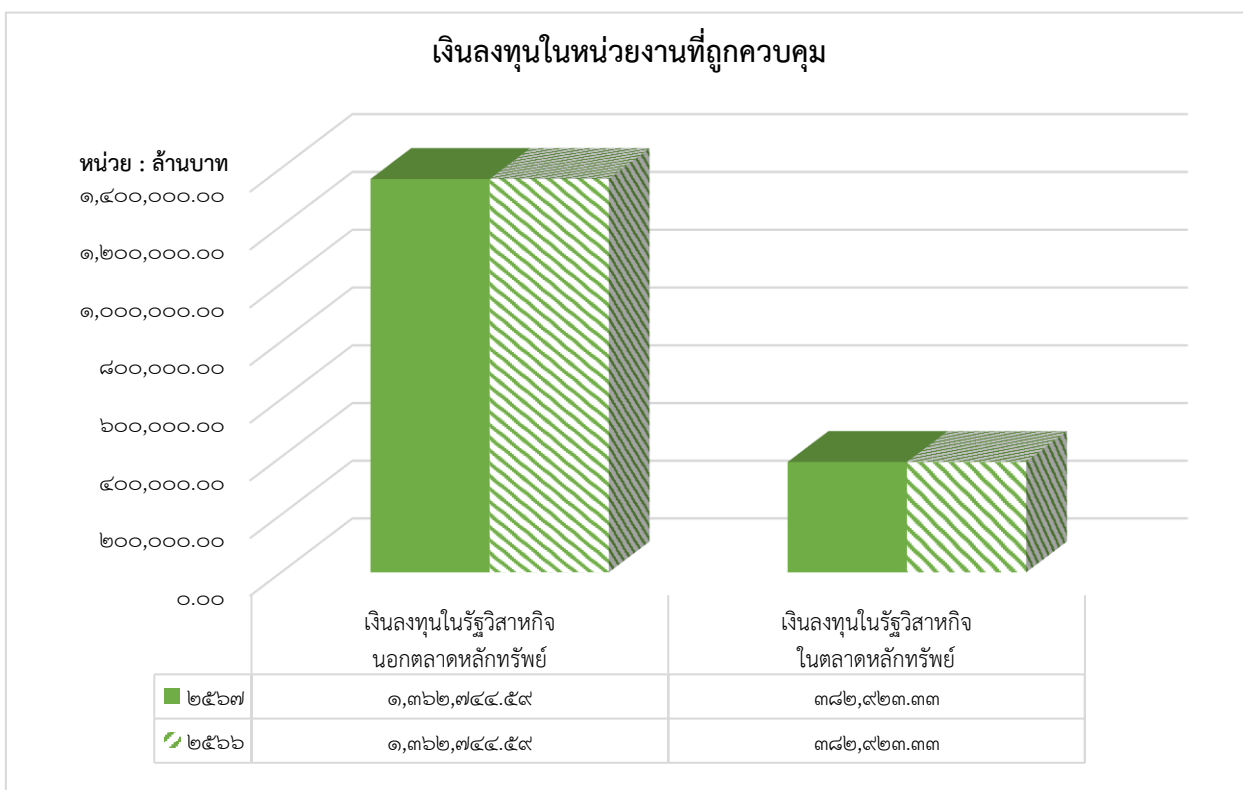
๓.๒.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลเงินลงทุนกับปีก่อน

(๑) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์	๑,๓๖๒,๗๔๔.๕๙	๑,๓๖๒,๗๔๔.๕๙	-	-
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์	๓๘๒,๙๒๓.๓๓	๓๘๒,๙๒๓.๓๓	-	-
รวม	๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒	๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒	-	-

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม สำหรับปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

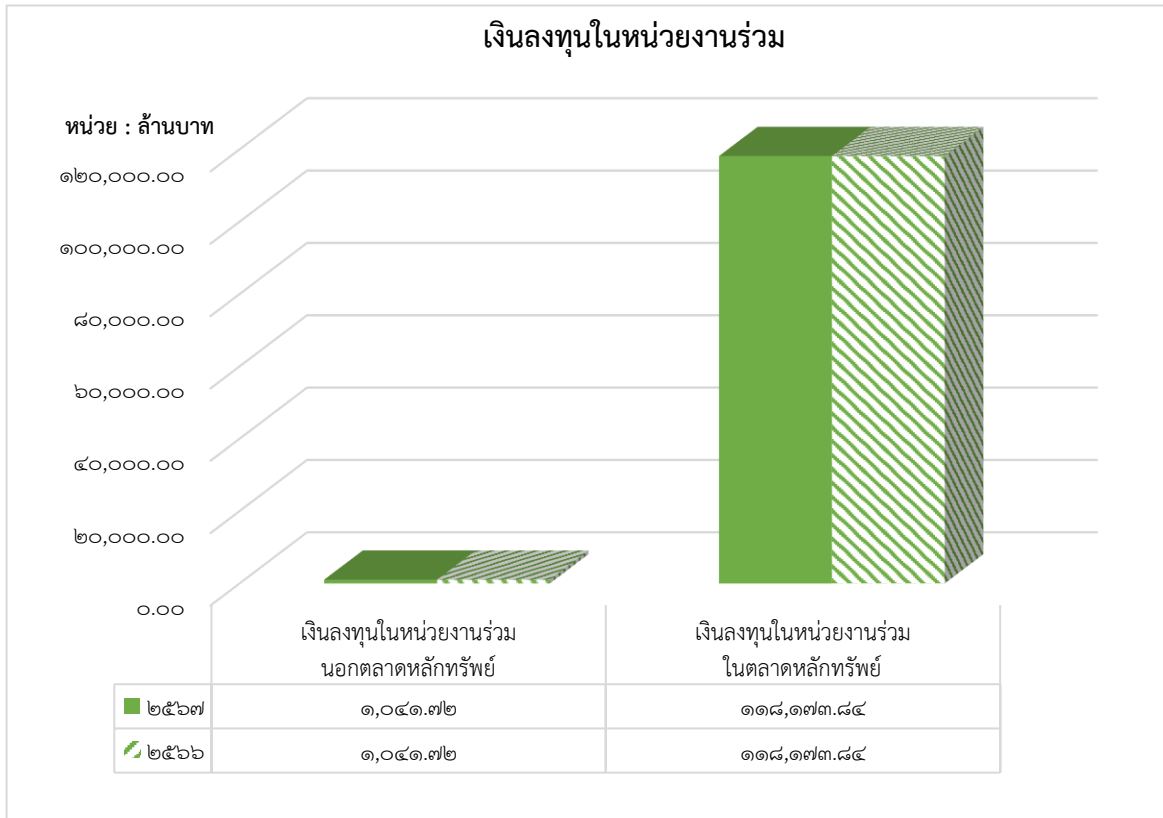
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม จำนวน ๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒ ล้านบาท ประกอบด้วย เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๑,๓๖๒,๗๔๔.๕๙ ล้านบาท และเงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๓๘๒,๙๒๓.๓๓ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลไม่มีการเพิ่มเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม

(๒) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์	๑,๐๔๑.๗๒	๑,๐๔๑.๗๒	-	-
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมในตลาดหลักทรัพย์	๑๑๘,๑๗๓.๘๔	๑๑๘,๑๗๓.๘๔	-	-
รวม	๑๑๙,๒๑๕.๕๖	๑๑๙,๒๑๕.๕๖	-	-

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

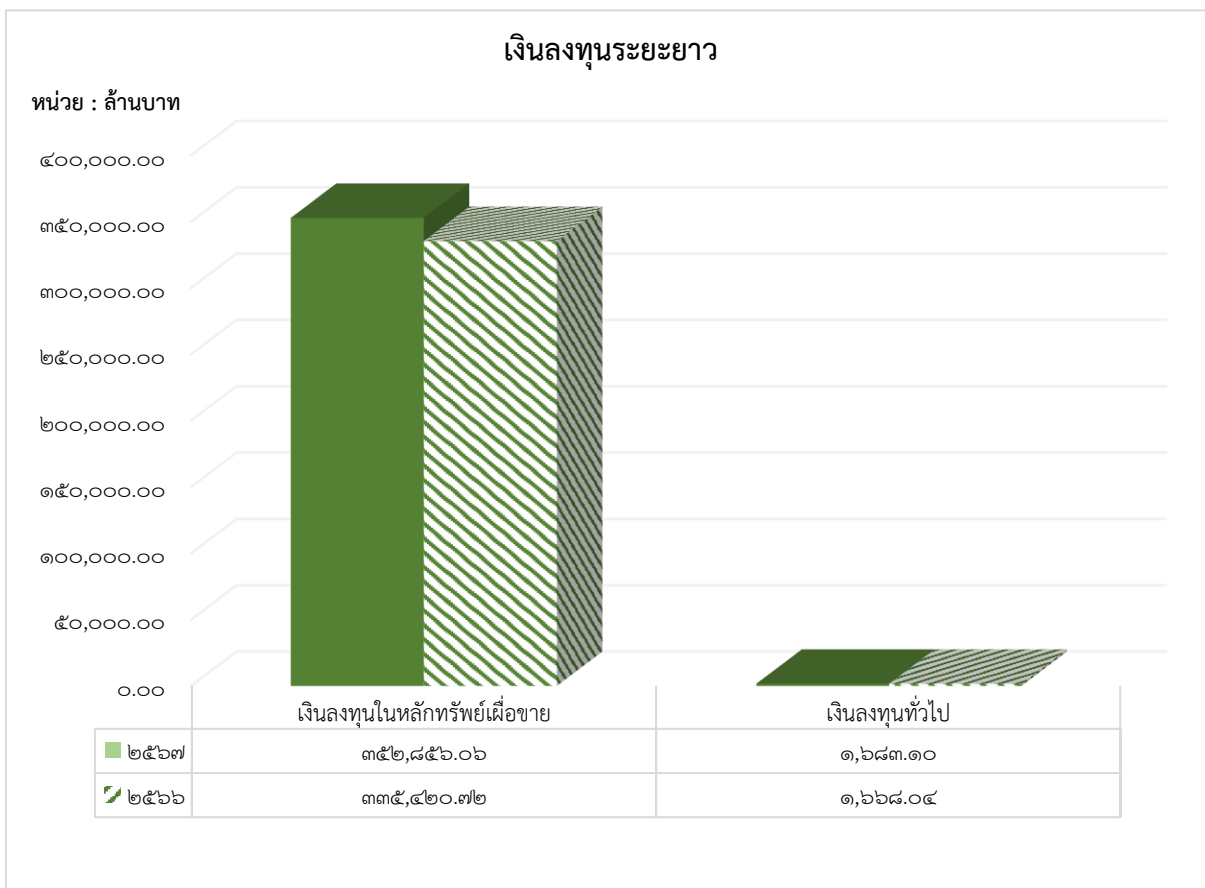
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม จำนวน ๑๑๙,๒๑๕.๕๖ ล้านบาท ประกอบด้วย เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๑,๐๔๑.๗๒ ล้านบาท และเงินลงทุนในหน่วยงานร่วมในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๑๑๘,๑๗๓.๘๔ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐบาลไม่มีการเพิ่มเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

(๓) เงินลงทุนระยะยาว

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	๓๕๒,๘๕๖.๐๖	๓๓๕,๔๒๐.๗๒	๑๗,๔๓๕.๓๔	๕.๒๐
เงินลงทุนทั่วไป	๑,๖๘๓.๑๐	๑,๖๖๘.๐๔	๑๕.๐๖	๐.๙๐
รวม	๓๕๔,๕๓๙.๑๖	๓๓๗,๐๘๘.๗๖	๑๗,๔๕๐.๔๐	๕.๑๘

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบเงินลงทุนระยะยาว
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

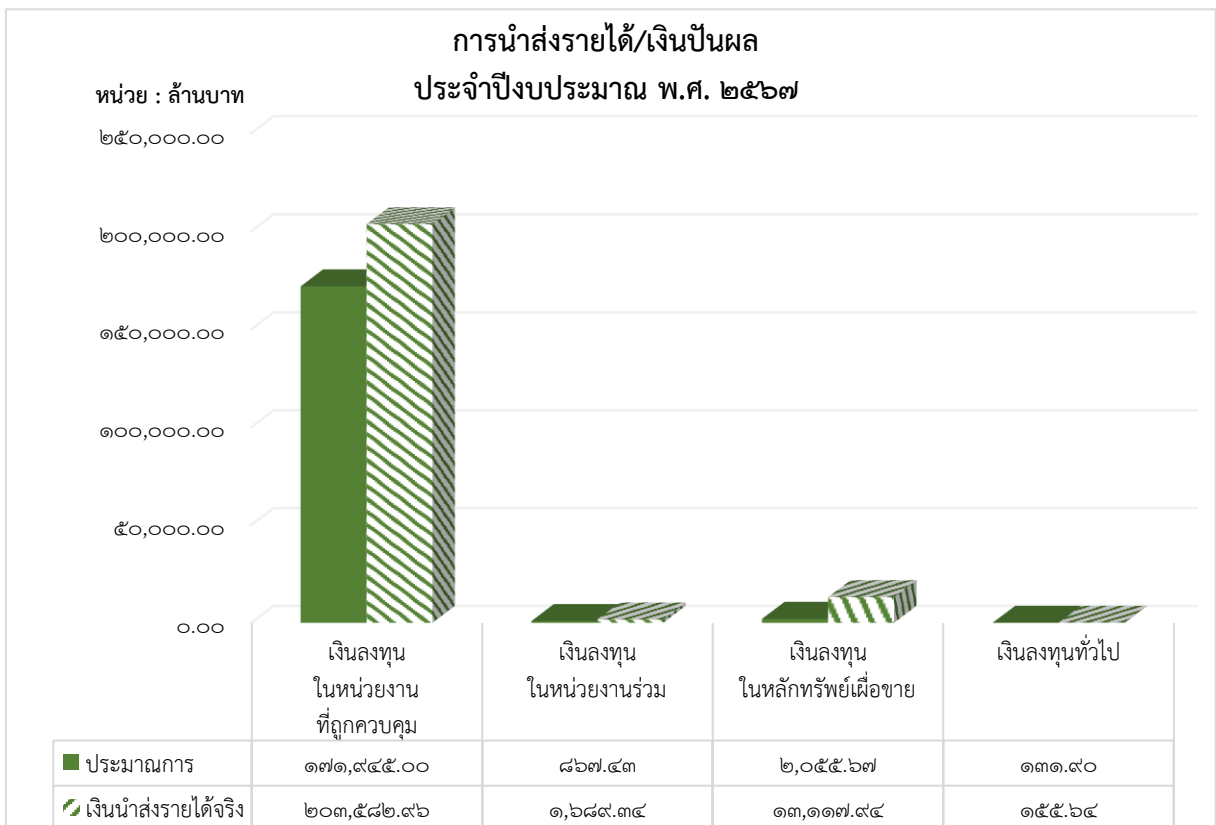

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีเงินลงทุนระยะยาว จำนวน ๓๕๔,๕๓๙.๑๖ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓๓๗,๐๘๘.๗๖ ล้านบาท รัฐบาลมีเงินลงทุนระยะยาวเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๗,๔๕๐.๔๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๘ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย และเงินลงทุนทั่วไปเพิ่มขึ้น *Agito*

(๔) การนำส่งรายได้/เงินปันผล

(หน่วย : ล้านบาท)

ประเภทของเงินลงทุน	ประมาณการ เงินนำส่งรายได้ ตามเอกสารงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗	เงินนำส่งรายได้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	นำส่งจริงสูง/(ต่ำ) กว่าประมาณการ	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ นอกตลาดหลักทรัพย์	๑๓๙,๓๙๓.๘๐	๑๕๙,๑๐๖.๑๖	๑๙,๗๑๒.๓๖	๑๔.๑๔
เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ ในตลาดหลักทรัพย์	๓๒,๕๕๑.๒๐	๔๔,๔๗๖.๘๐	๑๑,๙๒๕.๖๐	๓๖.๖๔
รวมเงินลงทุนในหน่วยงาน ที่ถูกควบคุม	๑๗๑,๙๔๕.๐๐	๒๐๓,๕๘๒.๙๖	๓๑,๖๓๗.๙๖	๑๘.๔๐
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม นอกตลาดหลักทรัพย์	๓๕.๒๐	๓๕.๒๐	๐.๐๐	๐.๐๐
เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม ในตลาดหลักทรัพย์	๘๓๒.๒๓	๑,๖๕๔.๑๔	๘๒๑.๙๑	๙๘.๗๖
รวมเงินลงทุนในหน่วยงานร่วม	๘๖๗.๔๓	๑,๖๘๙.๓๔	๘๒๑.๙๑	๙๔.๗๕
เงินลงทุนในตราสารเพื่อขาย	๒,๐๕๕.๖๗	๑๓,๑๑๗.๙๔	๑๑,๐๖๒.๒๗	๕๓๘.๑๓
เงินลงทุนทั่วไป	๑๓๑.๙๐	๑๕๕.๖๔	๒๓.๗๔	๑๘.๐๐
รวมเงินลงทุนระยะยาว	๒,๑๘๗.๕๗	๑๓,๒๗๓.๕๘	๑๑,๐๘๖.๐๑	๕๐๖.๗๗
รวม	๑๗๔,๐๐๐.๐๐	๒๑๘,๕๔๕.๘๘	๔๓,๕๔๕.๘๘	๒๔.๘๘

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลได้รับเงินนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒๑๘,๕๔๕.๘๘ ล้านบาท เมื่อเทียบกับประมาณการเงินนำส่งรายได้แผ่นดินตามเอกสารงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๗๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท มีการนำส่งรายได้จริงสูงกว่าประมาณการ จำนวน ๔๓,๕๔๕.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๘ มีรายการที่สำคัญ ได้แก่ การนำส่งเงินรายได้จากเงินลงทุน ในหน่วยงานที่ถูกควบคุม และเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายเพิ่มขึ้น

๓.๒.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

(๑) เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม

เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม เป็นเงินลงทุนที่รัฐบาลลงทุนและมีอำนาจ ควบคุมเกินกว่าร้อยละ ๕๐ หรือที่เรียกว่ารัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐวิสาหกิจมีการดำเนินกิจการที่หลากหลาย ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง เพื่อสนองนโยบายภาครัฐในด้านต่าง ๆ ทั้งการให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน แก่ประชาชน การดำเนินภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมภาคการเกษตรหรือการท่องเที่ยว การดำเนินการเชิงสังคม การให้บริการทางการเงินและสินเชื่อแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นต้น จึงไม่ถือเป็นการดำเนินกิจการในลักษณะเชิงธุรกิจ ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้รัฐวิสาหกิจเกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับ หลายปัจจัย เช่น การจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ การเพิ่มทุน - ลดทุนของรัฐวิสาหกิจ การยุบเลิก และเลิกกิจการ เป็นต้น วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าเงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุมด้วยราคาทุนเดิม หักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เงินลงทุนในหน่วยงานที่ถูกควบคุม จำนวน ๑,๗๔๕,๖๖๗.๙๒ ล้านบาท ไม่มีรายการเคลื่อนไหว ประกอบด้วย เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจนอกตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๕๓ แห่ง มีมูลค่าราคาทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑,๓๖๒,๗๔๔.๕๙ ล้านบาท และเงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๓ แห่ง มีมูลค่าราคาทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๓๘๒,๙๒๓.๓๓ ล้านบาท

(๒) เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม

เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม เป็นเงินลงทุนที่รัฐบาลลงทุนในกิจการอื่นอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ หรือลงทุนในกิจการอื่นน้อยกว่าร้อยละ ๒๐ แต่มีหลักฐานแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีอิทธิพล อย่างมีสาระสำคัญในกิจการนั้น ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การซื้อหุ้น - เพิ่มทุน การขายหุ้น - ลดทุน การยุบเลิก และเลิกกิจการ เป็นต้น วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าเงินลงทุนในหน่วยงานร่วมด้วยราคาทุนเดิมหักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เงินลงทุนในหน่วยงานร่วม จำนวน ๑๑๙,๒๑๕.๕๖ ล้านบาท ไม่มีรายการเคลื่อนไหว ประกอบด้วย เงินลงทุนในหน่วยงานร่วมนอกตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๗ แห่ง มูลค่าเงินลงทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑,๐๔๑.๗๒ ล้านบาท และเงินลงทุน ในหน่วยงานร่วมในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๔ แห่ง มีมูลค่าเงินลงทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑๑๘,๑๗๓.๘๔ ล้านบาท

Agito

(๓) เงินลงทุนระยะยาว

(๓.๑) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย

เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นตราสารทุนในความต้องการของตลาด ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายเกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น การลงทุนในเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อหุ้น - เพิ่มทุน การขายหุ้น - ลดทุน การได้มาซึ่งหุ้น โดยนิติเหตุ เป็นต้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน รายการเปลี่ยนแปลงในรายการกำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น และการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (ลดลง) ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ จะแสดงเป็นรายการแยกต่างหาก โดยจะตั้งพักไว้จนกว่าจะจำหน่ายหลักทรัพย์ออกไป จึงจะสามารถรับรู้ผลต่างนั้นได้

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย จำนวน ๓๕๒,๘๕๖.๐๖ ล้านบาท มีรายละเอียดรายการเปลี่ยนแปลงดังนี้

- เงินลงทุนในบริษัทเอกชน - ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๒๗ แห่ง มีมูลค่ายุติธรรม จำนวนเงิน ๑,๖๘๔.๗๓ ล้านบาท โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบด้วย (๑) เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบในการจำหน่ายใบสำคัญแสดงสิทธิหุ้นสามัญบริษัท โกลบอล คอนซูเมอร์ จำกัด (มหาชน) (GLOCON-W5) จำนวน ๔๑๘,๒๔๖ หุ้น และ (๒) ตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้หุ้นตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมและคดีถึงที่สุดแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้แก่ (๒.๑) บริษัท คันทรี กรุ๊ป ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๓,๓๔๐,๐๐๐ หุ้น (๒.๒) บริษัท อี พอร์ แอล เอ็ม จำกัด (มหาชน) จำนวน ๗๕๐,๐๐๐ หุ้น (๒.๓) บริษัท กรีนเทค เวเนเจอร์ส จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓,๐๗๐,๐๐๐ หุ้น (๒.๔) บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑๗,๔๘๐,๐๐๐ หุ้น (๒.๕) บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒,๙๐๐ หุ้น และ (๒.๖) บริษัท โทริเซนไทย เอเยนต์ซีส์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๗๕๖,๐๐๐ หุ้น

- เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจ - ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๑ แห่ง มีมูลค่ายุติธรรม จำนวน ๓๕.๗๗ ล้านบาท ซึ่งไม่มีรายการเคลื่อนไหวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มูลค่าเปลี่ยนแปลงตามราคายุติธรรม ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

- หน่วยลงทุน - ในตลาดหลักทรัพย์ จำนวน ๔ แห่ง มีมูลค่ายุติธรรม จำนวน ๓๕๑,๑๓๕.๕๖ ล้านบาท ซึ่งไม่มีรายการเคลื่อนไหวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มูลค่าเปลี่ยนแปลงตามราคายุติธรรม ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

(๓.๒) เงินลงทุนทั่วไป

เงินลงทุนทั่วไปเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่ได้อยู่ในความต้องการของตลาด และไม่มีอิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญ ซึ่งสาเหตุที่จะทำให้เงินลงทุนทั่วไปเกิดการเปลี่ยนแปลงได้นั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก คือ การได้มาซึ่งหุ้นโดยนิติเหตุ และปัจจัยอื่น เช่น การลงทุนในเงินลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อหุ้นเพิ่มทุน การจำหน่ายหุ้น การลดมูลค่าหุ้น เป็นต้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานต้องวัดมูลค่าเงินลงทุนทั่วไปด้วยราคาทุนเดิมหักด้วยค่าเผื่อการด้อยค่า

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เงินลงทุนทั่วไป จำนวน ๔๘ แห่ง มูลค่าเงินลงทุนหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า จำนวน ๑,๖๘๓.๑๐ ล้านบาท ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีรายละเอียด

การเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย (๑) เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ บริษัท ทุ่งคาฮาเบอร์ จำกัด (มหาชน) ถูกเพิกถอนออกจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายเป็นเงินลงทุนทั่วไป (๒) ตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้หุ้นบริษัท เวเนเจอร์ อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ หุ้น ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และคดีถึงที่สุดแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และ (๓) ตามคำพิพากษาศาลฎีกาให้หุ้นตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และคดีถึงที่สุดแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้แก่ (๓.๑) บริษัท เพช ดีเวลลอปเม้นท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๖,๒๔๙,๖๔๒ หุ้น มีสถานะฟื้นฟู เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ดังนั้น จึงตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุน ทั้งจำนวน ๑๘๗,๔๘๙.๒๖ บาท และ (๓.๒) บริษัท อินเตอร์ ฟาร์อีสท์ เอ็นเนอร์ยี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จำนวน ๙,๖๒๘,๑๔๗ หุ้น มีสถานะฟื้นฟู เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ ดังนั้น จึงตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเงินลงทุนทั้งจำนวน ๓,๓๖๙,๘๕๑.๔๕ บาท

(๔) การนำส่งรายได้แผ่นดิน/เงินปันผล

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีเป้าหมายการจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจและกิจการที่กระทรวงการคลังถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๒ งบประมาณการรายรับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๗๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท ซึ่ง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจสามารถจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินได้จำนวน ๒๑๘,๕๔๕.๘๘ ล้านบาท สูงกว่าประมาณการตามเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๒ งบประมาณการรายรับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๔๓,๕๔๕.๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๘ ของเป้าหมายทั้งปี (๑๗๕,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท) โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การจัดเก็บสูงกว่าประมาณการ ได้แก่ รัฐวิสาหกิจบางแห่งนำส่งรายได้จากการจัดสรรกำไรสุทธิ ปี ๒๕๖๖ เพิ่มเติม และมีรัฐวิสาหกิจบางแห่งเลื่อนการนำส่งเงินรายได้แผ่นดินจากเดิมที่กำหนดให้นำส่งในเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘) มานำส่งในเดือนกันยายน ๒๕๖๗ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗) และกองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง ได้จ่ายเงินปันผลเพิ่มเติม ซึ่งการจัดเก็บรายได้จากรัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐที่สูงกว่าเป้าหมายนี้มีส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้การคลังของประเทศมีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น

๓.๒.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

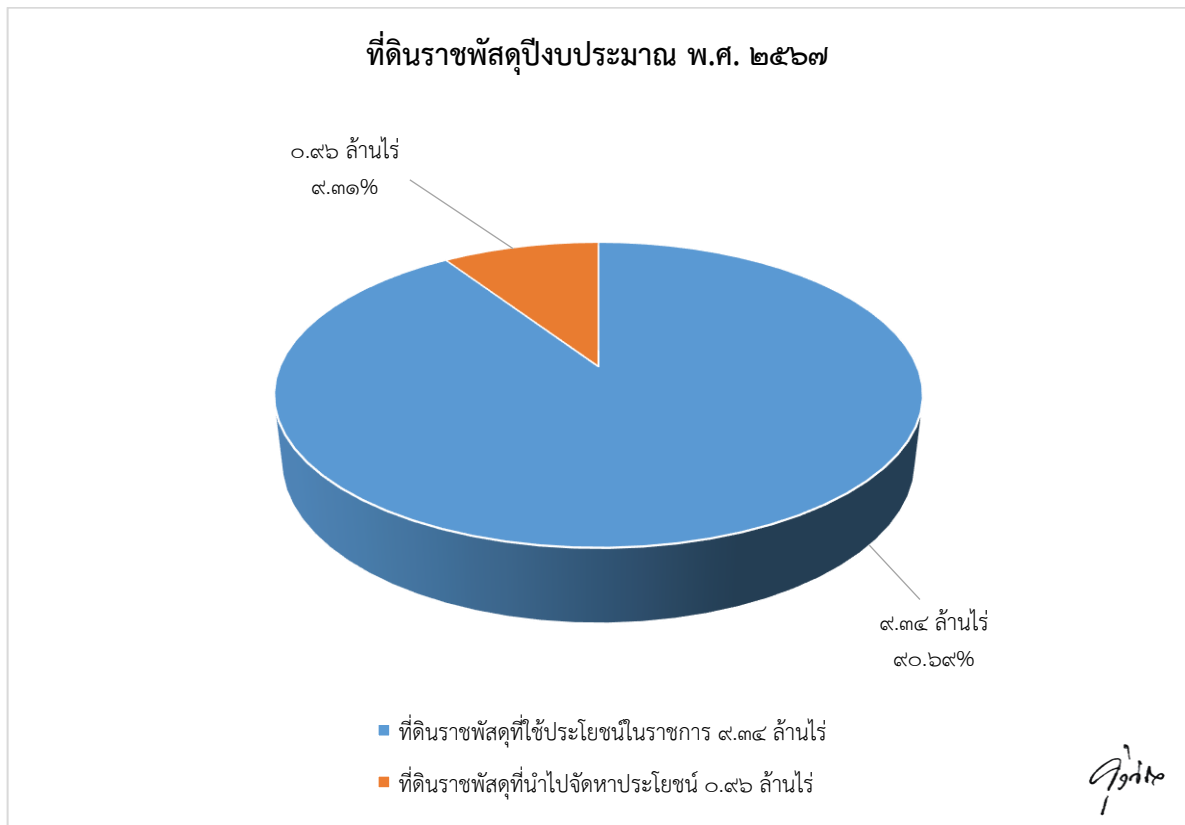
สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๒ งบประมาณการรายรับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในส่วนของรายได้รัฐพาณิชย์ ซึ่งเป็นการนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจและกิจการที่กระทรวงการคลังถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ กำหนดไว้จำนวน ๑๗๖,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจจะกำกับติดตามและบริหารการนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและเป็นกลไกในการช่วยรักษาเสถียรภาพทางการคลังต่อไป

๓.๓ การบริหารที่ดินราชพัสดุ

๓.๓.๑ องค์ประกอบของที่ดินราชพัสดุ

ที่ดินราชพัสดุ หมายถึง ที่ดินของทางราชการตามกฎหมายเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ
รัฐบาลจะรับรู้ที่ดินราชพัสดุ ณ วันที่ได้มา ด้วยราคาทุนหรือราคาประเมิน และปรับมูลค่าที่ดินตามราคาประเมิน
ที่กรมธนารักษ์ประกาศใช้

ที่ดินราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ บันทึกรับรู้ ณ วันที่ได้มา
แสดงมูลค่าด้วยราคาประเมินที่ดินตามรอบบัญชีที่กรมธนารักษ์ประกาศใช้ โดยแสดงมูลค่าปัจจุบันตามบัญชี
กำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างรอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ โดยในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ดินราชพัสดุที่นำขึ้นทะเบียนมีเนื้อที่ทั้งสิ้น จำนวน ๑๐.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นมูลค่า ๕.๒๖ ล้านล้านบาท
จำแนกเป็นที่ดินราชพัสดุที่ใช้ประโยชน์ในราชการ จำนวน ๙.๓๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๖๙ และที่ดินราชพัสดุ
ที่นำไปจัดหาประโยชน์ จำนวน ๐.๙๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๑ สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

๓.๓.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลที่ดินราชพัสดุกับปีก่อน

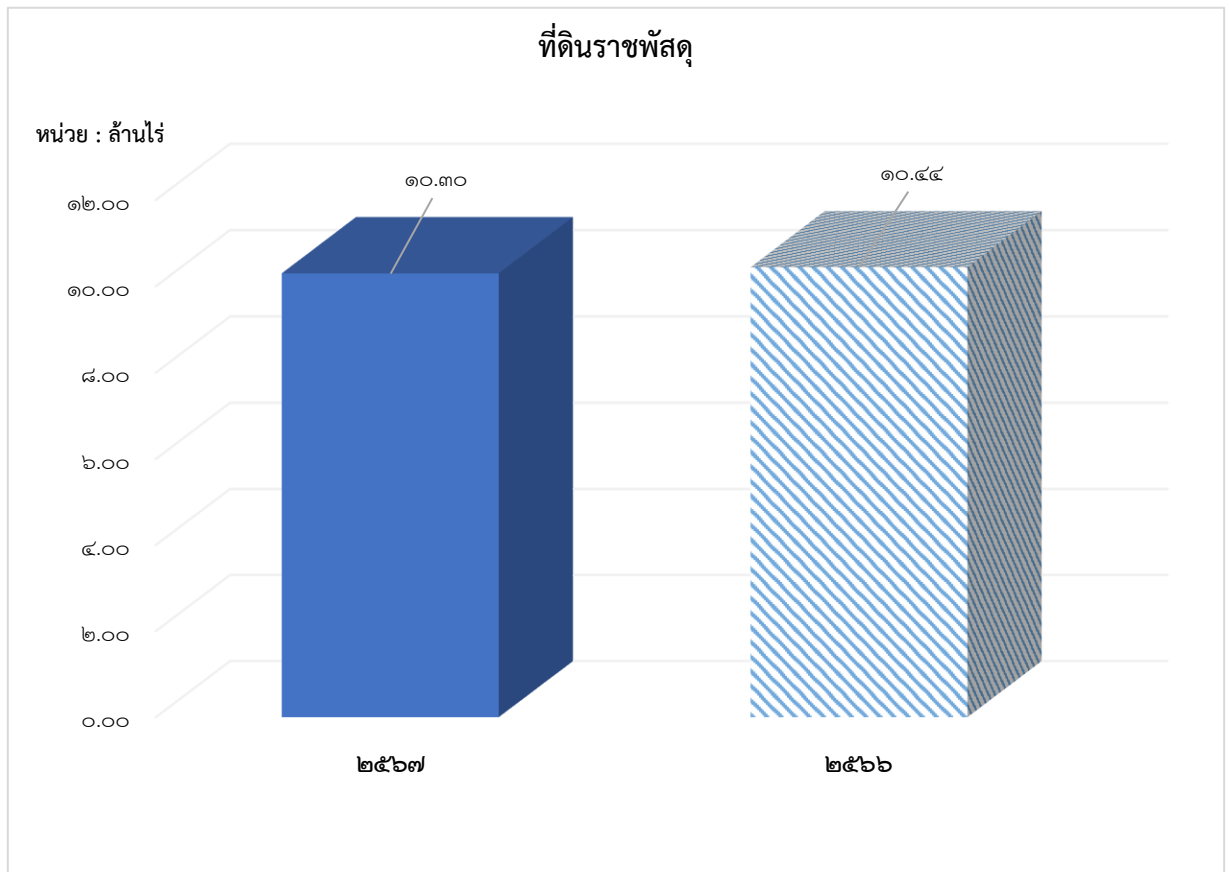
ที่ดินราชพัสดุสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ (จำนวนไร่)

(หน่วย : ไร่)

ที่ดินราชพัสดุ
รวมที่ดินราชพัสดุ

ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนไร่	ร้อยละ
๑๐.๓๐	๑๐.๔๔	(๐.๑๔)	(๑.๓๔)
๑๐.๓๐	๑๐.๔๔	(๐.๑๔)	(๑.๓๔)

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบจำนวนที่ดินราชพัสดุ
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

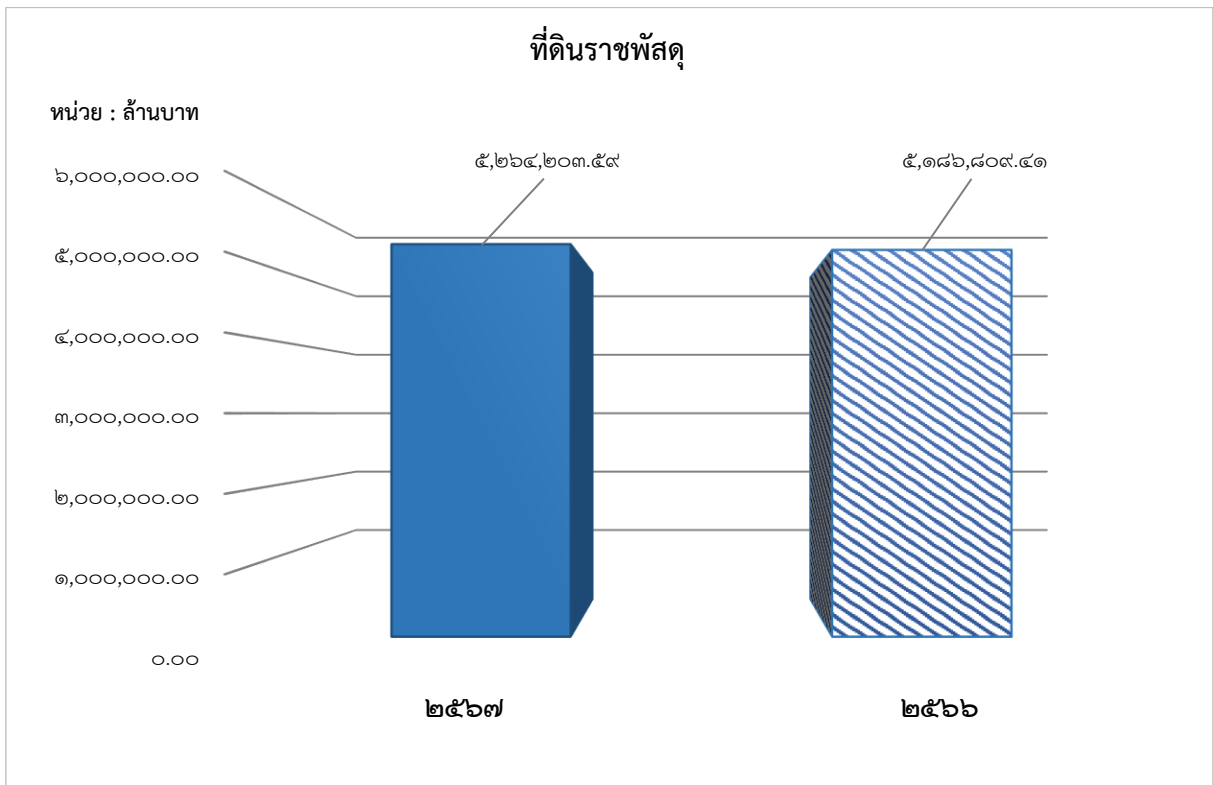
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีที่ดินราชพัสดุ จำนวน ๑๐.๓๐ ไร่
ลดลงจากปีก่อน จำนวน ๐.๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๔

ที่ดินราชพัสดุสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ (มูลค่าตามราคาประเมิน)

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปีงบประมาณ พ.ศ.		เพิ่ม (ลด)	
	๒๕๖๗	๒๕๖๖	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ที่ดินราชพัสดุ	๕,๒๖๔,๒๐๓.๕๙	๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑	๗๗,๓๙๔.๑๘	๑.๔๙
รวมที่ดินราชพัสดุ	๕,๒๖๔,๒๐๓.๕๙	๕,๑๘๖,๘๐๙.๔๑	๗๗,๓๙๔.๑๘	๑.๔๙

แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบมูลค่าที่ดินราชพัสดุ
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๖

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีที่ดินราชพัสดุ จำนวน ๕,๒๖๔,๒๐๓.๕๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๗๗,๓๙๔.๑๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๙

๓.๓.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เนื้อที่ลดลงจากปีก่อน ๐.๑๔ ล้านไร่ เนื่องจากพบว่าฐานข้อมูลทะเบียนที่ราชพัสดุบางส่วนมีการซ้ำซ้อนกับทะเบียนหลัก เพื่อให้มีการทับซ้อนกัน ทั้งในเชิงตำแหน่ง ขอบเขต และเนื้อที่ กรมธนารักษ์จึงได้ดำเนินการจำหน่ายทะเบียนที่ราชพัสดุแปลงซ้ำซ้อนออกจากบัญชี เช่น แปลงอ่างเก็บน้ำลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ประมาณ ๐.๐๘ ล้านไร่ และเพิกถอนทะเบียน เนื่องจากนำที่ดิน ที่มีใช้ที่ราชพัสดุมาขึ้นทะเบียน เช่น แปลงนิคมสร้างตนเองลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ประมาณ ๐.๐๒ ล้านไร่

การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ราคาประเมินเพิ่มขึ้น จำนวน ๗๗,๓๙๔.๑๘ ล้านบาท เกิดจากการปรับใช้ราคาประเมินที่ดินใหม่จากรอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ เป็น รอบบัญชีปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๙ และได้มีการปรับปรุงวิธีการประเมินที่ดินราชพัสดุให้มีความละเอียด ถูกต้อง ตรงตามการประกาศใช้บัญชี การประเมินราคาที่ดินฯ เช่น การตรวจสอบรหัสหนังสือสำคัญให้ตรงกับรหัสระวางที่ดินของกรมที่ดิน การปรับปรุงขอบเขตการปกครองให้ตรงกับราคาประกาศใช้บัญชีแนวท้ายการประเมินราคาที่ดินฯ เป็นต้น ประกอบกับได้มีการออกเอกสารสิทธิ์สำหรับที่ดิน (โฉนด) ในที่ราชพัสดุ ที่เดิมไม่มีหลักฐานเอกสารสิทธิ์สำหรับที่ดิน (ซึ่งเดิมไม่ได้คำนวณเป็นรายแปลง) จึงส่งผลให้ราคาประเมินที่ดินราชพัสดุเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แม้ว่าเนื้อที่ ของที่ดินราชพัสดุลดลง

๓.๓.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

กรมธนารักษ์มีหน้าที่ในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์ ในที่ราชพัสดุตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยที่ราชพัสดุส่วนใหญ่ใช้เพื่อประโยชน์ในทางราชการ ตามหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารที่ราชพัสดุ ที่มีอยู่อย่างจำกัดเกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ากับศักยภาพ กรมธนารักษ์จึงได้มีแผนการบริหารจัดการ ที่ราชพัสดุดังนี้

(๑) ตรวจสอบการเช่าที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

กรมธนารักษ์มีนโยบายในการดูแลการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุในด้านการเช่าที่ราชพัสดุ ของผู้เช่าให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสัญญาเช่า ในการนี้ จึงได้ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ดำเนินการ ตรวจสอบข้อมูลการเช่าที่ราชพัสดุว่าเป็นไปโดยถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาตหรือการเช่า ตามสัญญาหรือไม่ พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาการเช่าที่ราชพัสดุที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ให้ถูกต้อง ตามที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุแล้วรายงานให้กรมธนารักษ์ทราบ

(๒) สืบสวนและเรียกคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

ปัจจุบันมีส่วนราชการหรือ อปท. ครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ ได้เลิกใช้ ประโยชน์ในราชการ หรือใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การใช้เป็นจำนวนมาก ประกอบกับ พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ ให้กรมธนารักษ์เรียกคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการ หรือ อปท. ได้ในกรณี (๑) เลิกใช้ที่ราชพัสดุ (๒) ครอบครองที่ราชพัสดุโดยมิได้รับอนุญาต (๓) ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ตามมาตรา ๒๐ (การใช้ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และความตกลงที่ทำไว้กับกรมธนารักษ์) หรือมาตรา ๒๑ (กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การใช้ที่ราชพัสดุให้แจ้งและขอทำความตกลง กับกรมธนารักษ์ใหม่) และ (๔) ไม่ใช้ที่ราชพัสดุภายในระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ทำความตกลง กับกรมธนารักษ์ โดยให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๐ - ๒๓

(ส่งคืนที่ราชพัสดุแก่กรมธนารักษ์ หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามระยะเวลาที่กำหนด หรือชี้แจงเหตุผลต่อกรมธนารักษ์ ภายในระยะเวลาที่กำหนด) ที่ออกตามความในมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น กรมธนารักษ์จึงได้ดำเนินโครงการสำรวจและเรียกคืนหรือรับคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการ หรือ อปท. ที่ครอบครองใช้ประโยชน์ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ส่วนราชการ หรือ อปท. ดำเนินการใช้ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อนำที่ราชพัสดุ ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาบริหารจัดการที่ราชพัสดุให้เกิดความคุ้มค่า เหมาะสมกับศักยภาพที่ดิน และเกิดประโยชน์สูงสุด

(๓) ปรับปรุงอัตราผลตอบแทนจากมูลค่าทรัพย์สิน

กรมธนารักษ์ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์กรมธนารักษ์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านที่ราชพัสดุ โดยกำหนดมาตรการ ในการปรับปรุงอัตราค่าเช่าให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งในปี ๒๕๖๐ กรมธนารักษ์ได้ดำเนินการ ปรับปรุงอัตราค่าเช่าและค่าธรรมเนียมการจัดการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุตามคำสั่งกรมธนารักษ์ โดยศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับราคาค่าเช่าตลาด หลักเกณฑ์ของหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะการดำเนินการใกล้เคียงกับกรมธนารักษ์ ต้นทุนค่าเสียโอกาสของภาครัฐ รวมทั้งผลกระทบต่อผู้เช่า โดยอัตราการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ กรมธนารักษ์ได้มุ่งเน้น ในการเรียกเก็บค่าตอบแทนเช่นเดียวกับภาคเอกชนตามราคาค่าเช่าตลาด (ร้อยละ ๓ - ๔ ของมูลค่าทรัพย์สิน) และได้กำหนดให้มีการพิจารณาปรับปรุงค่าเช่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๙ ของค่าเช่าเดิมทุก ๓ ปี สำหรับการใช้ประโยชน์ เพื่ออยู่อาศัยและเพื่อประกอบการเกษตรนั้น เนื่องจากเป็นการใช้ประโยชน์ในเชิงสังคม กรมธนารักษ์จึงมีนโยบาย ในการเรียกเก็บอัตราผลตอบแทนแบบผ่อนปรน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

(๔) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ

แผนงานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพื้นที่การจัดการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีเป้าหมายในระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ให้มีการนำที่ราชพัสดุ ไปจัดหาประโยชน์ เท่ากับร้อยละ ๑๐ ของที่ราชพัสดุที่กรมธนารักษ์บริหารจัดการ ซึ่งกรมธนารักษ์ได้จัดทำ แผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนำที่ราชพัสดุไปจัดหาประโยชน์ อาทิ แผนงานตรวจสอบ การเช่า/การใช้ที่ราชพัสดุให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการธนาคารเอื้อราษฎร์ โครงการพัฒนาชุมชนริมคลอง ในที่ราชพัสดุ การเร่งรัดจัดให้รัฐวิสาหกิจเช่าตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงาน ตามแผนดังกล่าวจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเช่า/การใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ และเป็นการเพิ่มรายได้ด้านที่ราชพัสดุอีกทางหนึ่งด้วย

๓.๔ การบริหารหนี้สาธารณะ

๓.๔.๑ องค์ประกอบของหนี้สาธารณะ

นิยามหนี้สาธารณะตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คือ “หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ หรือหนี้ที่กระทรวงการคลัง ค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจประกันสินเชื่อ โดยกระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน และหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย” *Agite*

หนี้สาธารณะ ประกอบด้วย

(๑) หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง ได้แก่ หนี้เงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หนี้เงินกู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม หนี้เงินกู้ที่รัฐบาลกู้และให้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐกู้ต่อ และหนี้ของรัฐบาลเพื่อชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF)

(๒) หนี้รัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน เช่น หนี้ของการรถไฟแห่งประเทศไทย องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และองค์การส่งเสริมกิจการโคนม และหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัท อู่กรุงเทพ จำกัด เป็นต้น

(๓) หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงินฯ (เฉพาะหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน) อาทิ หนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเพื่อใช้ในโครงการรับจำนำผลิตผลทางการเกษตร

(๔) หนี้หน่วยงานของรัฐ เช่น หนี้ของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (NEDA) สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง สำนักงานกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นต้น

๓.๔.๒ การเปรียบเทียบข้อมูลหนี้สาธารณะกับปีก่อน

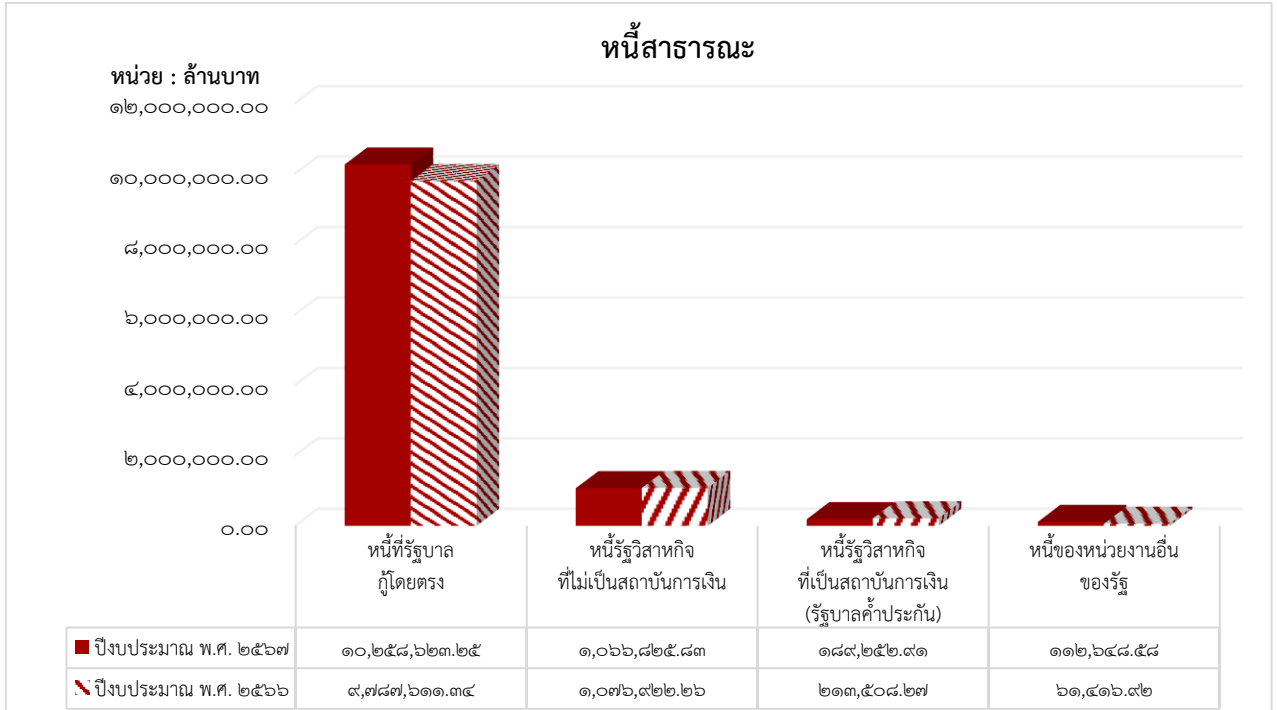
หนี้สาธารณะและสัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

และ พ.ศ. ๒๕๖๖

(หน่วย : ล้านบาท)

หนี้สาธารณะ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	การเปลี่ยนแปลง เพิ่ม (ลด)	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
๑. หนี้ที่รัฐบาลกู้โดยตรง	๑๐,๒๕๘,๖๒๓.๒๕	๙,๗๘๗,๖๑๑.๓๔	๔๗๑,๐๑๑.๙๑	๔.๘๑
๒. หนี้รัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	๑,๐๖๖,๘๒๕.๘๓	๑,๐๗๖,๙๒๒.๒๖	(๑๐,๐๙๖.๔๓)	(๐.๙๔)
๓. หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน)	๑๘๙,๒๕๒.๙๑	๒๑๓,๕๐๘.๒๗	(๒๔,๒๕๕.๓๖)	(๑๑.๓๖)
๔. หนี้ของหน่วยงานอื่นของรัฐ	๑๑๒,๖๔๘.๕๘	๖๑,๔๑๖.๙๒	๕๑,๒๓๑.๖๖	๘๓.๔๒
หนี้สาธารณะ (๑+๒+๓+๔)	๑๑,๖๒๗,๓๕๐.๕๗	๑๑,๑๓๙,๔๕๘.๗๙	๔๘๗,๘๙๑.๗๘	๔.๓๘
GDP	๑๘,๓๖๔,๕๕๒.๐๐	๑๗,๘๒๖,๙๒๑.๐๐	๕๓๗,๖๖๑.๐๐	๓.๐๒
สัดส่วนหนี้สาธารณะ ต่อ GDP (%)	๖๓.๓๒	๖๒.๔๔	๐.๘๘	๑.๔๑

หมายเหตุ : GDP เป็นไปตามประกาศสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

๓.๔.๓ สาเหตุ/ปัจจัยของการเปลี่ยนแปลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีหนี้สาธารณะ จำนวน ๑๑,๖๒๗,๓๕๐.๕๗ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๒ ต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔๘๗,๘๙๑.๓๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๘ โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญดังนี้

รายการสำคัญที่เพิ่มขึ้น

- หนี้รัฐบาลเพิ่มขึ้นโดยส่วนใหญ่เพิ่มจากการกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการกู้เงินเพื่อให้รัฐวิสาหกิจกู้ต่อเพื่อใช้ดำเนินโครงการลงทุนด้านระบบราง
- หนี้หน่วยงานของรัฐเพิ่มขึ้นเพื่อเสริมสภาพคล่องทางการเงินในการรักษาเสถียรภาพราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

รายการสำคัญที่ลดลง

- การชำระคืนหนี้เงินกู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้แก่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน (FIDF) หนี้เงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ และหนี้เงินกู้ภายใต้ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับ ผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึงหนี้เงินกู้ของรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาล ค้ำประกัน ตลอดจนหนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงิน เฉพาะที่รัฐบาลค้ำประกัน

- หนี้รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลไม่ค้ำประกันลดลงจากการดำเนินการโครงการลงทุนโครงสร้าง พื้นฐานที่สำคัญของประเทศให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

๓.๔.๔ ผลกระทบและการป้องกันความเสี่ยง/การบริหารจัดการ

กระทรวงการคลังได้จัดทำกลยุทธ์การบริหารหนี้สาธารณะระยะปานกลาง และกรอบการบริหารหนี้สาธารณะโดยครอบคลุมการวิเคราะห์ต้นทุนและความเสี่ยงทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Risk) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) และความเสี่ยงด้านการปรับโครงสร้างหนี้ (Refinancing Risk) พร้อมทั้งได้วิเคราะห์ผลกระทบของการเกิดเหตุการณ์สำคัญที่อาจส่งผลต่อการบริหารหนี้สาธารณะในสถานการณ์สมมติต่าง ๆ โดยใช้แบบจำลอง (Scenario Analysis) เพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้ อีกทั้งได้ทบทวนกลยุทธ์และกรอบการบริหารหนี้สาธารณะอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและตลาดการเงินในแต่ละช่วงเวลา

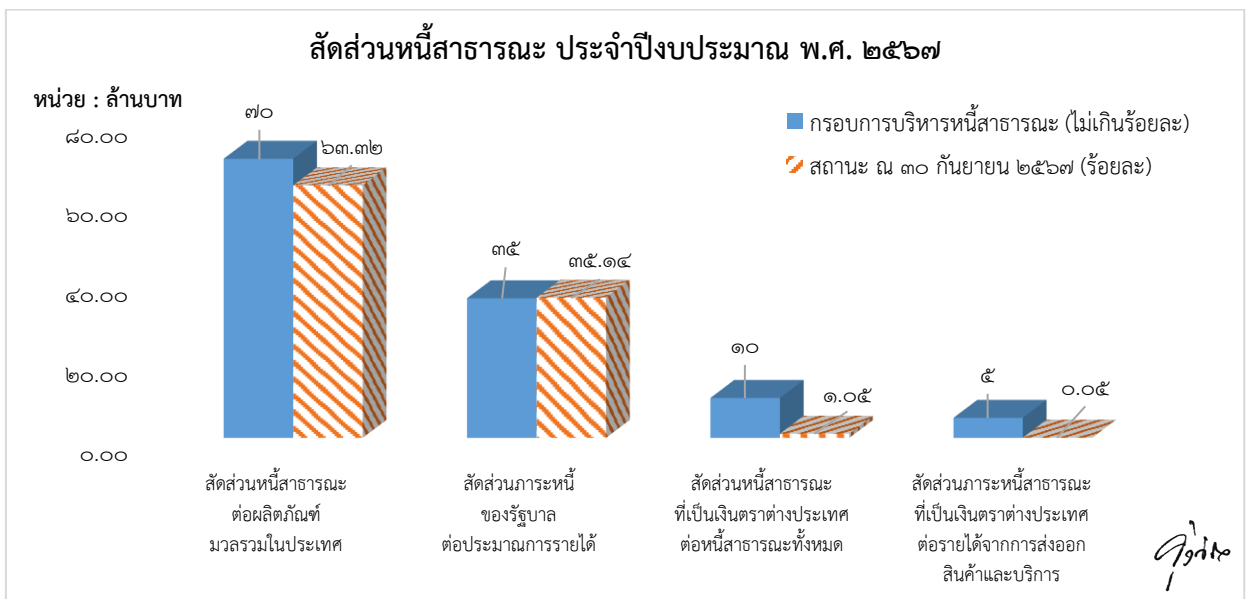
นอกจากนี้ มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายการเงินและการคลังของรัฐ (คณะกรรมการฯ) กำหนดสัดส่วนเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการฯ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการฯ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดสัดส่วนเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ ประกอบด้วย

- (๑) สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐
- (๒) สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ต้องไม่เกินร้อยละ ๓๕
- (๓) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐
- (๔) สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ ต้องไม่เกินร้อยละ ๕

ทั้งนี้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เกิดขึ้นจริงยังคงอยู่ภายใต้กรอบในการบริหารหนี้สาธารณะที่คณะกรรมการฯ กำหนด ยกเว้นสัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณที่เกินกว่ากรอบเล็กน้อย โดยมีรายละเอียด พร้อมเหตุผล วิธีการ และระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนที่เกินกว่ากรอบอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนด (แนวทางการดำเนินการตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑) ในกรณีที่การบริหารหนี้สาธารณะไม่สามารถดำเนินการได้ตามสัดส่วนที่กำหนดตามมาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรายงานเหตุผล วิธีการ และระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนดังกล่าวอยู่ภายในสัดส่วนที่กำหนดเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ดำเนินการพร้อมกับการรายงานสัดส่วนหนี้ตาม มาตรา ๕๐ ที่เกิดขึ้นจริงแล้ว และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๗)

สัดส่วนหนี้สาธารณะตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

กรอบการบริหารหนี้สาธารณะ	กรอบการบริหารหนี้สาธารณะ (ไม่เกินร้อยละ)	สถานะ ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ (ร้อยละ)
๑. สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (ร้อยละ)	๗๐	๖๓.๓๒
๑.๑ หนี้สาธารณะ (ล้านบาท)	-	๑๑,๖๒๗,๘๕๓.๕๔
๑.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) (ล้านบาท)	-	๑๘,๓๖๔,๕๘๒.๐๐
๒. สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ (ร้อยละ)	๓๕	๓๕.๑๔
๒.๑ ภาระหนี้ของรัฐบาล (ล้านบาท)	-	๙๘๑,๒๙๓.๘๐
๒.๒ ประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ (ล้านบาท)	-	๒,๗๙๒,๘๗๓.๗๗
๓. สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด (ร้อยละ)	๑๐	๑.๐๕
๓.๑ หนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ล้านบาท)	-	๑๒๒,๐๘๗.๗๓
๓.๒ หนี้สาธารณะทั้งหมด (ล้านบาท)	-	๑๑,๖๒๗,๘๕๓.๕๔
๔. สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	๕	๐.๐๕
๔.๑ ภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ (ล้านบาท)	-	๕,๗๙๗.๐๗
๔.๒ รายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ (ล้านบาท)	-	๑๒,๗๓๓,๔๖๙.๒๖

กิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศไทยทยอยฟื้นตัวและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (การแพร่ระบาดฯ) เริ่มกลับเข้าสู่สภาวะปกติ เห็นได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่ทยอยปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่งผลให้ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๗ สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับสถานะ ณ สิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๗

อย่างไรก็ดี ในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันรัฐบาลยังคงต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุล และต้องปรับโครงสร้างหนี้ของการกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดฯ อย่างต่อเนื่อง โดยหนี้ที่เป็นภาระต่องบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๘ เมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดฯ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒) ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือระยะสั้น (ตัวเงินคลัง ตัวสัญญาใช้เงิน และสัญญากู้เงินระยะสั้น) ในสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นตามสภาพคล่องและความต้องการของนักลงทุนในช่วงที่ระดมทุน ซึ่งเน้นลงทุนในสินทรัพย์ระยะสั้นที่มีความเสี่ยงต่ำ ส่งผลให้มีการใช้เครื่องมือระดมทุนระยะสั้นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑๔ เมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดฯ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒) เป็นผลให้หนี้กระจุกตัวและทยอยครบกำหนดเป็นจำนวนมากตามสัดส่วนเครื่องมือระดมทุนระยะสั้นที่เพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงการแพร่ระบาดฯ เป็นต้นมา ส่งผลให้สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ปรับเพิ่มขึ้น ในการนี้ กระทรวงการคลังมีแผนการปรับโครงสร้างหนี้อย่างต่อเนื่องโดยการทำธุรกรรมการแลกเปลี่ยนพันธบัตร (Bond Switching) เพื่อยืดอายุหนี้ที่จะครบกำหนด รวมทั้งธุรกรรมการปรับโครงสร้างหนี้ล่วงหน้า (Prefunding) และการชำระหนี้ก่อนครบกำหนด (Prepayment) เพื่อลดภาระที่จะต้องกู้เงินในปริมาณมากในคราวเดียว โดยคำนึงถึงต้นทุนและความเสี่ยง รวมทั้งสภาพคล่องของตลาดในแต่ละช่วงเวลา ดังนั้น ระยะเวลาในการทำให้สัดส่วนดังกล่าวอยู่ในสัดส่วนที่กำหนดจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่มีผลต่อสัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ได้แก่

(๑) สภาวะตลาดการเงินและสภาพคล่องในประเทศที่เอื้ออำนวยต่อการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งในเชิงต้นทุนและความเสี่ยง

(๒) ภาระหนี้รัฐบาลและหนี้รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐที่รัฐบาลรับภาระ (Redemption profile) ซึ่งเป็นผลมาจากการกู้เงินและการปรับโครงสร้างหนี้ในอดีต

(๓) การก่อหนี้ใหม่ในแต่ละปี ซึ่งประกอบด้วย

(๓.๑) การกู้เงินเพื่อการชดเชยการขาดดุลงบประมาณตามแผนการคลังระยะปานกลางซึ่งปัจจัยความสำเร็จขึ้นกับความคืบหน้าในการปรับลดขนาดการขาดดุลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในระยะปานกลาง อันเป็นผลจากการสร้างความเข้มแข็งด้านการคลังในด้านต่าง ๆ ได้แก่

(๓.๑.๑) การทบทวนและยกเลิกมาตรการลดและยกเว้นภาษีให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น รวมถึงการปฏิรูปโครงสร้างและการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

(๓.๑.๒) การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของการใช้จ่ายภาครัฐจากทุกแหล่งเงินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

(๓.๒) การก่อหนี้ใหม่ของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐตามแผนความต้องการกู้เงินระยะปานกลาง ซึ่งปัจจัยความสำเร็จขึ้นกับการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของโครงการของรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐและความคืบหน้าในการดำเนินโครงการดังกล่าว

ทั้งนี้ การก่อกำหนดใหม่ดังกล่าวข้างต้น ควรมุ่งเน้นการสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทย มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ ควบคู่กับการคำนึงถึงระดับความเสี่ยงด้านการปรับโครงสร้างหนี้ ที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบันด้วย

(๔) การได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อชำระหนี้ที่เหมาะสม

สำหรับสัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด และสัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ พบว่า ยังคงอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง *กฤษณะ*

บทที่ ๔ บทวิเคราะห์

บทวิเคราะห์รายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการเปรียบเทียบฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทางการเงินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีประเด็นที่รัฐบาลให้ความสำคัญดังนี้

๔.๑ ภาพรวมของผลการดำเนินงานทางการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน

รัฐบาลมีรายได้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒,๙๑๐,๙๐๒.๔๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๒๑,๙๕๒.๓๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๗ เนื่องจากรัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้แผ่นดินประเภทรัฐพาณิชย์ที่ขยายตัวตามการบริหารการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจและการนำส่งรายได้เพิ่มเติมของกองทุนรวมวายุภักษ์ หนึ่ง ประกอบกับรัฐบาลจัดเก็บรายได้แผ่นดินประเภทภาษีการขายเฉพาะเพิ่มขึ้นจากภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นสำคัญ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลและภาษีน้ำมันเบนซินในอัตรา ๑ - ๒.๕ บาท/ลิตร ระหว่างวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖ - ๑๙ เมษายน ๒๕๖๗ ขณะที่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ มีการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลในอัตรา ๕ บาท/ลิตร ระหว่างวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕ - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ทำให้รายได้จากภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเพิ่มขึ้นจากปีก่อนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้รายได้แผ่นดินประเภทภาษีการขายทั่วไปเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ในประเทศ

รัฐบาลมีค่าใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๓,๔๑๒,๔๙๖.๘๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๘๓,๗๐๗.๖๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๑ ประกอบด้วยรายจ่ายในงบประมาณ (ไม่รวมรายจ่ายชำระต้นเงินกู้) การถือครองสินทรัพย์ทางการเงิน เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบกับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังและค่าใช้จ่ายเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ

ผลการดำเนินงานทางการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายจำนวน ๕๐๑,๕๙๔.๓๙ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓๘,๒๔๔.๗๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๘ เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้คลี่คลายลง และกิจกรรมทางเศรษฐกิจค่อย ๆ ฟื้นตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการสนับสนุนของนโยบายการคลังที่มีบทบาทสำคัญต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมให้กลับมาเข้มแข็งโดยการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล มีการนำส่งเงินเป็นรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจ และการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร (ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) และกรมสรรพสามิต (ภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน) ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้มีการติดตามการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอย่างใกล้ชิด เพื่อบริหารผลการจัดเก็บรายได้ให้เป็นไปตามเป้าหมาย พร้อมทั้งผลักดันมาตรการการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และปฏิรูปโครงสร้างรายได้ของรัฐบาลต่อไป และพิจารณาถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจสำหรับรายจ่ายของรัฐบาลมีสัดส่วนรายจ่ายเพื่อชำระหนี้และภาระผูกพันปรับตัวเพิ่มขึ้น ประกอบกับการดำเนินนโยบายการคลังทั้งระยะสั้นและระยะยาว อาจส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้และการจัดสรร

งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล เพื่อสร้างความมั่นคงทางการคลัง และนโยบายการคลังยังคงเป็นเครื่องมือหลักในการสนับสนุนเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและมีเสถียรภาพ ภาครัฐจำเป็นต้องวางแผนและกำหนดทิศทางของนโยบายการคลังอย่างรอบคอบ ยืดหยุ่น และเหมาะสมเพื่อให้สามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในระยะต่อไป สำหรับการบริหารเงินคงคลังได้มีการติดตามดูแลปริมาณเงินคงคลังอย่างใกล้ชิดให้เพียงพอต่อความต้องการใช้เงินของส่วนราชการ เพื่อให้มีการเบิกจ่ายเงินของส่วนราชการ และมีการเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุล ซึ่งต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านรายได้ รายจ่าย และเงินกู้ โดยการบริหารเงินคงคลังให้ดำเนินการภายใต้คณะทำงานมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และกรมบัญชีกลาง ซึ่งจะติดตามความเคลื่อนไหวของเงินคงคลังให้อยู่ในปริมาณที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการเบิกจ่ายเงินตามปกติของส่วนราชการ เพื่อไม่ทำให้เกิดปัญหาต่อการเบิกจ่ายเงินตามปกติของส่วนราชการและต้องไม่มากเกินไปจนเกิดความสูญเปล่า เพราะรัฐบาลยังมีภาระการจ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สาธารณะที่รัฐบาลกู้เงิน ซึ่งระดับเงินคงคลังที่เหมาะสมจึงขึ้นอยู่กับความต้องการเบิกจ่ายเงินของส่วนราชการที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงบริหารเงินคงคลังให้คงเหลือในระดับที่เพียงพอต่อการเบิกจ่ายเงินของส่วนราชการ

๔.๒ ภาพรวมของฐานะการเงินของรายงานการเงินแผ่นดิน

รัฐบาลมีสินทรัพย์ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๘,๗๒๑,๙๖๕.๘๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๔๑,๓๔๐.๑๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๕ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืมระยะสั้น เงินลงทุนระยะยาว เงินให้กู้ยืมระยะยาว และที่ดินราชพัสดุ

รัฐบาลมีหนี้สินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๐,๙๑๖,๒๘๒.๖๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๕๔๙,๑๗๐.๔๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๓๐ เนื่องจากการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการกู้เงินเพื่อการบริหารหนี้

รัฐบาลมีสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน ณ วันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน (๒,๑๙๔,๓๑๖.๗๒) ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๔๐๗,๘๓๐.๓๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๓ เนื่องจากมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมเพิ่มขึ้นจากผลการจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๕๐๑,๕๙๔.๓๙ ล้านบาท รวมทั้งการปรับปรุงรายการบัญชีการปรับปรุงส่วนทุนเพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงราคาประเมินที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ให้มีความถูกต้องตรงตามมาตรฐานการประเมินราคาที่ดิน อย่างไรก็ตาม รายงานการเงินแผ่นดินจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้สะสมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่รัฐบาลยังสามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้ (Going Concern) เนื่องจากรัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ได้คลี่คลายลง เศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว และการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจและการคลังเพื่อพัฒนาประเทศให้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๔.๓ การดำเนินการของรัฐบาล

๔.๓.๑ การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย

การบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ภายใต้การดำเนินนโยบายการคลัง ระยะปานกลาง รัฐบาลมุ่งเน้นการฟื้นฟูสภาพทางการคลังให้กลับสู่สถานะที่แข็งแกร่งและยั่งยืนในอนาคต ภายใต้แนวคิด “Restoring” โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายการคลังที่สอดคล้องกับการดำเนินนโยบายการเงิน เป็นการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลัง เพื่อเข้าสู่กระบวนการลดระดับการขาดดุลให้กลับสู่ระดับปกติ (Fiscal Consolidation) โดยการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง ทั้งในด้านการเพิ่มรายได้ที่เหมาะสมผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารการจัดเก็บรายได้ การขยายฐานภาษี พร้อมทั้งทบทวนมาตรการยกเว้น/ลดหย่อนต่าง ๆ ให้มีเท่าที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายอย่างคุ้มค่าตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล ให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดูแลผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มเปราะบางควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับการเพิ่มรายจ่ายลงทุน และการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมถึงการพิจารณาลำดับความสำคัญที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๔.๓.๒ การบริหารเงินลงทุน

การบริหารเงินลงทุน กระทรวงการคลังได้กำกับและติดตามการนำส่งรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจอย่างใกล้ชิด ซึ่งพิจารณาจากผลประกอบการ มาตรการของภาครัฐ และการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การจัดเก็บเงินนำส่งรายได้แผ่นดินเป็นไปตามเป้าหมายและเป็นกลไกในการรักษาเสถียรภาพทางการคลัง เพื่อให้การพัฒนาและเพิ่มมูลค่ารัฐวิสาหกิจและหลักทรัพย์ของรัฐบาล รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐได้อย่างยั่งยืนสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งได้กำหนดแผนปฏิบัติการในการปฏิบัติงาน ๖ ด้าน ดังนี้ (๑) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาและเพิ่มมูลค่ารัฐวิสาหกิจ (๒) แผนปฏิบัติการด้านการเพิ่มมูลค่าและบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ (๓) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและกำกับการลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (๔) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับภารกิจหลักขององค์กร (๕) แผนปฏิบัติการด้านการปรับปรุงองค์กรให้ทันสมัยมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และ (๖) แผนปฏิบัติการด้านการเป็นองค์กรพันธมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเป็นองค์กรที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ทรัพย์สินของรัฐ พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

๔.๓.๓ การบริหารที่ดินราชพัสดุ

การบริหารที่ดินราชพัสดุ ได้มีแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการนำที่ราชพัสดุมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจของประเทศ ตรวจสอบสภาพที่ราชพัสดุในความครอบครองของส่วนราชการ เพื่อเรียกคืนที่ราชพัสดุตามกฎกระทรวงการใช้ที่ราชพัสดุ เพื่อบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์ที่สูงกว่า และมุ่งเน้นในการสร้างรายได้จากที่ราชพัสดุให้ได้ประโยชน์สูงสุด ตามศักยภาพที่ดิน โดยแบ่งที่ดินราชพัสดุเพื่อจัดหาประโยชน์เป็น ๒ ส่วน คือ (๑) เพื่อสร้างรายได้ เช่น ที่ดินที่มีมูลค่าสูง ที่ดินในเมือง การเช่าโดยเอกชนที่มีกำลังจ่ายสูง กลุ่มนี้ต้องสร้างรายได้ให้รัฐสูงสุด (๒) เพื่อสังคม เช่น ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ที่อยู่อาศัยประชาชน กลุ่มนี้อัตราค่าเช่าต้องเป็นมิตรต่อประชาชน เน้นถึงความเป็นธรรม จริยธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และแก้ปัญหาราคาประเมินราคาที่ดินไม่สะท้อนราคาตลาด ลดรอบการประเมินเพื่อเพิ่มความถี่การปรับราคาที่ดินให้สะท้อนราคาจริง เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ปรับสูตรคำนวณราคาที่ดินและใช้ข้อมูลทางเลือก เข้าช่วยประเมินราคาที่ดิน

ทั้งนี้ กรมธนารักษ์ในฐานะหน่วยงานภายใต้กระทรวงการคลังมีหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการทรัพย์สินภาครัฐ โดยเฉพาะที่ราชพัสดุเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่ราชพัสดุที่ยังไม่ได้ใช้ในทางราชการ จะจัดหาประโยชน์โดยการให้เช่าคนเช่า หากพบว่ามีเช่า/การใช้ที่ราชพัสดุที่ผิดวัตถุประสงค์ และกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ จะดำเนินการตรวจสอบการเช่า/การใช้ที่ราชพัสดุ เพื่อให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์และสัญญา ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในการใช้ที่ราชพัสดุ และดำเนินการแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ราชพัสดุ โดยมีขอบ รวมถึงการสำรวจรังวัดและจัดทำแผนที่ผู้ครอบครองที่ราชพัสดุที่ไม่ได้แย่งกรรมสิทธิ์ และรับรองสิทธิในการเช่าใช้ที่ราชพัสดุโดยการจัดให้เช่าเพื่ออยู่อาศัยและทำกิน อันเป็นการสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน เพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน

๔.๓.๔ การบริหารหนี้สิน

กระทรวงการคลังได้บริหารจัดการหนี้สาธารณะอย่างยั่งยืนในเชิงรุกและการรักษาวินัยในการชำระหนี้ รวมทั้งคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดขนาดการขาดดุล และควบคุมการก่อหนี้สาธารณะให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเพิ่มพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal Space) สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้านต่าง ๆ ของประเทศ พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมในการดำเนินนโยบายเพื่อรองรับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่อไปในอนาคต

ทั้งนี้ การดำเนินการของรัฐบาลเพื่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลัง ซึ่งปัจจุบันภาคการคลังของไทยยังคงเผชิญกับความท้าทายหลากหลายด้าน ทั้งในส่วนของ การดำเนินนโยบายเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะสั้น และการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาวเพื่อพัฒนาประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เช่น การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรม การก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (Super - Aged Society) การทวีความรุนแรงของสภาพภูมิอากาศ ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การคลังในระยะปานกลางยังคงอยู่ในระดับที่รัฐบาลสามารถบริหารจัดการได้ สะท้อนจากแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ - ๒๕๗๑) ฉบับทบทวน ครั้งที่ ๒ ที่คาดว่าสัดส่วนการขาดดุลการคลังต่อ GDP มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ ๔.๓ ของ GDP ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เหลือเพียงร้อยละ ๓.๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๑ ขณะที่สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ในระยะปานกลาง ยังคงอยู่ภายใต้กรอบเพดานหนี้สาธารณะที่ร้อยละ ๗๐.๐๐

ในการนี้ เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการรักษาวินัยการเงินการคลัง (Fiscal Discipline) อย่างเคร่งครัด การเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนของ การพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น ความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรครอบคลุมทุกแหล่งเงินในการใช้จ่ายของภาครัฐ ควบคู่ไปกับการทบทวนและยกเลิกมาตรการลดและยกเว้นภาษีให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น การปฏิรูปโครงสร้างภาษี และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดการขาดดุลการคลังและสร้างกันชนทางการคลัง (Fiscal Buffer) ในการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับการดำเนินนโยบายที่จำเป็น (Policy Space) ท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่อไป

จากแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังของประเทศอย่างรอบด้านดังกล่าว จะช่วยเพิ่มช่องว่างทางการคลัง (Fiscal Space) ในการดำเนินนโยบายเพื่อรองรับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ เป้าหมายการคลังในระยะปานกลาง รัฐบาลมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และหากในระยะต่อไปภาวะเศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวได้อย่างเต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งด้านรายได้รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ โดยเป้าหมายทางการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสมต่อไป *กฤษณะ*